

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periodice sub No. 146—1938. Trib. Arad.

ARAD, ANUL 53. No. 171.
1938. augusztus 4., csütörtök.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Egy ur utrakelt

Irtai Márai Sándor

Egy ur, már nem egészen fiatal, e forró napokban londoni lakásán csomagolni kezd. A parlamentet elnapolták, a „society”, az a rejtélyes társaság, amelyhez szocialista képviselők éppen úgy odatartoznak, mint a király öccse, vagy a divatos mozigéző, elhagyják e napokban Londont, a tengerpartra utaznak, vagy Ausztráliába, vagy Kanadába, — angoloknál soha nem lehet egészen biztosan tudni, mit értenek „nyári program” alatt... Az ur csomagol, ahogy angol urhoz illik, nyár derekán: vizs cilindert és zsakettet, régies szabású galériákat és nyakkendőket, okiratokat és táblázatokat. Ugy, most együtt van minden. Az ur poggyászát felrakják a gépkocsira, a magányos utas a Viktória-pályaudvaron felszáll a doveri vonatra. Süt a nap, a vonat elindult.

Az ur neve, mint ezt francia, majd később a cseh és német határon udvarias és fegyelmezett igazalommal megállapítják utlevéléből a vámhivatalnokok, Runciman lord. Foglalkozása nincs. Utiránya Prága. Megbizatása nincs. A lord magánemberként utazik s csak természetes, hogy e viharos időkben nemcsak a karlsbadi sétalehetőségek érdeklik majd, hanem a csehszlovákiai kisebbségek ügye is; megismerli a Hradcsin működéseit, de elkéri Hodzsa urt, a magyar, német és rutén iskolák statisztikáit. Angolok, ha utrakelnek, egyforma szénvedéllyel érdeklődnek a milói Vénusz csipőméretei és a selyemkivitel adatai iránt. Az ur csendesen és magányosan utazik. Nem küldi senki. Hivatalosan nem várja senki. Csak éppen egy világ pislog feléje, mert az az ur, akinek semmi hivatalos dolga Prágában, elindult meg tudni, a maga módján, mi az igazság a németek, a csehek, a magyarok és a szlovákok dolgában? Mint angolhoz illik, tapintatosan érdeklődik majd; de, éppen, mert meg tud mindent, amit tudni lehet a németek, csehek és magyarok dolgáról. Aztán hazamegy Londonba, kicsomagol, elmegy a klubba, benéz ősszel a parlamentbe s egyáltalán nem lehetetlen, hogy egy verőfényes őszi délután találkozik a Downing-street régi kopott házában öreg barátjával, Chamberlain urral, aki e pillanatban Nagy-Britannia miniszterelnöke. A két ur természetesen beszélget majd a nyári utazás tapasztalatairól is. Aztán kezét ráznak és mindegyik megy a dolga után.

Lord Runciman az a fajta angol liberális, akire bizakodva néz az angol baloldal nyolcvan százaléka s minden szavát elhiszi és teljes bizalommal fogadja az angol jobboldal is. Az a fajta angol, akinek nincs semmiféle különösebb hivatalos címe, csak éppen fogja néha az utisapkáját és cilinderét s csendesen elindul, megmenteni, vagy megszerezni valamit Angliának, elintézni valamit a világban. Runciman lord magánember. Nyári terveit feszült figyelemmel kíséri a világ s nagyon gondosan és figyelmesen szemléljük mi magyarok is. Ezen angolok építették a világbirodalmat. Így indult el a világba Cecil Rhodes. Így ment el Arábiába a legendás Lawrence. Így repül át hétvégi beszélgetésre Párisba Winston Churchill, hivatalos cím és rang nélkül, éppen csak, mert szívesen jár Párisba és ilyenkor nem mulasztja el az alkalmat, hogy beszélgessen a klubban öreg barátaival, Weygand tábornokkal, Daladier-val, vagy Bonnet-vel. Így ment el Byron, mérgesen, Görögországba, mert a görög szabadsággal baj volt — egyesek szerint azért volt baj, mert a görögöknek nem kellett — s meg is halt, tifuszban, Missolonghiában, hivatalos megbízatás nélkül, a maga szakállára. Ez az angol módszer, ezek a magányos utrakelések, idegen országok felé, világrészek felé, ahol baj van az olajjal, vagy a szabadsággal. Ezek az utrakelések néha romantikusak, néha józanak. Runciman lord nem azért megy Prágába, mintha óhatatlanul vágyat érezne visszaadni és megszerezni a németek, magyarok és rutének kisebbségi jogait. De azért megy, mert angol s tudja, hogy a németek, magyarok és rutének kisebbségi jogain mulik a világ békéje, a világbirodalom egyensúlya. Ezért utazik, szótlanul, a hőségben.

Utja eredményeit helytelen és céltalan jóslatnál. Mindaz, amit mi magyarok évtizede üzenünk angol ci-

Egyre súlyosabbá válik a távolkeleti helyzet

Az oroszok újabb támadást intéztek mandzsu városok ellen
Döntő ülésre ült össze a japán minisztertanács

Hon-Kong. Jólétesült körökben úgy tudják, hogy a kínai kormány újabb békeajánlatot kapott a japán kormánytól. A békeajánlat feltételeit szigorúan titkolják. A hankui kormány most vizsgálja felül a japán békeajánlatot.

A japán hadügyminiszter, tegnap nyilatkozatot adott a Havas-ügynökség munkatársának, amelyben bejelentette, hogy a szovjet frontkatonaság tegnap avatkozott be első ízben a mandzsukui harcokba és a japán csapatok visszaverték a szovjet csapatok támadását. A japán hadügyminiszter megállapította, hogy a szovjet csapatok eddig soha nem tapasztalt

eréllyel támadtak. A hadügyminiszter kijelentette még, hogy július 31-ig sem a japán, sem az orosz hadvezetőség nagyobb egységeket nem dobott harcba, ellenben a szovjet 60 repülőgépe folytatott felderítést a mandzsukui terepen.

A Szovjetunió nagykövete jegyzéket nyújtott át a külügyminisztériumban, amelyben a szovjet kormány tiltakozik a július 31-én és augusztus elsején végrehajtott csang-ku-fengi japán támadás ellen, minthogy ez a terület a Szovjetunióhoz tartozik. A tiltakozást a külügyminisztérium főtitkára vette át és továbbította.

Két támadást vertek vissza a japánok

A japán hadügyminisztérium a következő jelentést adta ki:

Tegnap délután három órakor négy szovjet zászlóalj, harminc harckocsi és 25 ágyú védelmé alatt megtámadta Schat-Sa-Poing városát. A japánok 200 méternyire engedték közeledni az ellenséget, ekkor heves ellentámadásba mentek át és a szovjetcsapatokat visszaszorították állásaikba.

Este 8 órakor a szovjet csapatok újabb, ezúttal Csiang-Ku-Feng elleni támadását verték vissza a japánok. Ezt megelőzőleg hat óra tájban 30 szovjet repülőgép Kaoio szigetét bom-

bázta. A bombázás következtében husz polgár vesztette életét.

A szovjet köztársaság nagyobb városai-ban mérnökök és munkások hevesen tüntettek a japán katonaság kihívó viselkedése miatt és követelték a moszkvai kormány azonnali érellyes ellenállását. A szovjet kormányhoz juttatott egyik emlékirat figyelembe ajánlja Tokiónak, Rómának és Berlinnek, hogy a vörös hadsereg egy darabot sem enged át a szovjet földből és az egész orosz nép mozgósítható és a kormány legelső hívó szavára fegyvert ragad. Japán politikai körökben kijelentették, hogy az orosz-japán incidens elsimítására vonatkozó idegen beavatkozás eredménytelen lenne.

mekre a felvidéki magyarság sorsáról, lord Runciman számára sem egészen ismeretlen. Ez a magányos angol ur, aki csak azért nem pipázik, mert annyira angol, hogy nem szereti a túlzásokat, pontosan tud mindent, ami az elmúlt két évtizedben a trianoni határon túl történt a magyarokkal. Látogatásának politikai lehetőségeit idő előtti lenne ieszegetni. Ami időszerű, amiről nem árt beszélni, az a magányos jelenség. Az ur, aki utrakel — „mintha csónakban szelné át az Atlanti óceánt” — a Foreign Office hivatalos áldása nélkül, mandátum és hatalom nélkül, hogy békét teremtsen egy izzó világban, töretlen és hibátlan angol jelenség. Ez az angol módszer, amely bevált Indiában és Kanadában, Ausztráliában és Délafrikában: veszélyes pillanatokban leküldeni egy embert, aki hallgat, pislog, mosolyog s a végén elintéz valamit, amit fegyverek sem tudnak elintézni. Nem a legrosszabb módszer. Minden angolban van valami az Intelligence Service szelleméből, mely szelesesen vegyül a cambridgei és oxfordi szellemmel. Amit Runciman lord csinál most Középeurópában, az egyrészt magánemberi vállalkozás, másrészt magas politika, harmadrészt és nem utolsósorban sportszerűség. Mikor évtized előtt Egyiptomban járva egy éjszaka átvitt a kompa a szuezi kanálison s megérkeztem az akkor is forró Palesztina földjére, egy angol hivatalnok, akivel együtt utaztam Jeruzsálem felé a hálókocsiban, bizalmatlan kérdésemre, hány darab Tommie vigyáz most az arabok és zsidók békéjére, közömbösen felelte: „Kilencvennégy”. A szám megdöbbentett. „Nem kevés?” — kérdeztem gyanakodva. — „Dehogya” — felelte nyugodtan. — „Ott van még lord Plumer is”.

Ez az angol módszer. Van benne valami rejtélyes. Mi ez az „egy-ember-módszer”, a tömegek világában? Mit tud egy ember a népek viharos Atlanti-óceánján, egyedül a saikában? Nem becsüli-e tui az angol módszer az egyéniséget, az értelmet, a gyakorlat, a beavatottság, a pártatlanság, az igazságérzet, a sima ügyesség és emberismeret módszerét a szevedélyek világában, e töltött indulatokkal és töltött bombákkal zsúfolt világban? Micsoda vak bizalom az egyéniségben! Milyen időszerűtlen ez a bizalom! De az angolok ragaszkodnak e módszerhez. Mikor Viktória még fiatal királynő volt, a bölcsek kegyenc, Melbourne lord jelenlétében táviratot mutattak neki, mely a kanadai zavargásokról adott hírt. „Leküldünk százezer embert” — mondta egy lelkes udvaronc. — „Minek?” — kérdezte Viktória. — „Hiszen már van odalelve egy, lord Dunham”. A válasz tetszett Melbourne-nek. „Jó, angol válasz” — morogta elismerően. S neki volt igaza.

Az ur, aki utrakelt, népek sorsát tanulmányozza most az idegen országban, oly pártatlanul, mint Goethe tanulmányozta utközben a közeteket. Nekünk okunk lenne rá, hogy e kérdéseket több indulattal tanulmányozzuk. Mégis, tanuljunk az angoloktól. A mi helyzetünkben nehéz a bölcsek és hideg pártatlanság szerepében vizsgálni kérdéseket, melyek testiünket és vérünket illetik. Tanuljunk tegyetmet, akármilyen nehéz, mert az angol módszer eddig kitűnően bevált. A magányos utast, lord Runcimant, a német határon is kitüntető udvariasággal fogadják. Egy uriember utazik, mint annyiszor már Anglia történetében; utánanézzünk, nagyon figyelmesen, mert ami neki nyári utiélmény, az nekünk a végzet.

Konoye herceg, a japán minisztertanács elnöke ma tanácskozási hívt össze a kormány tagjait és a hadsereg vezetőit. A tanácskozáson behatóan foglalkoztak a szovjet-

japán határincidens ügyével. Tekintettel az ügy fontosságára, tanácskozásiakat nem szakították félbe s ebédjüköt is a tanácsteremben fogyasztották el.

Tokió visszautasít minden közvetítést

Japán politikai körökben időszerűtlennek vélik az idegen beavatkozást, mert a jelenlegi viszonyok között senki sincs abban a helyzetben, hogy a konfliktus jelentőségét értékelni tudja. Békítési ügy alatt könnyen megtörténhetik, hogy a közvetítő idegen hatalom is belekeveredhetik a konfliktusba. Ugyanazokban a politikai körökben kijelentették, hogy Japán bármikor hajlandó tárgyalásokba bocsátkozni a szovjet-kormányval, ehhez azon-

ban a szovjet kihívások megszüntetése szükséges.

Tokiói jelentés szerint Korea főkormányzója, tekintettel a szovjet-orosz légítámadásokra, Korea északi területén légvédelmi riadó készséget rendelt el. Tokióban, valamint Japán keleti részének városában is elrendelték, hogy holnaptól kezdve riadó-jelzésekre mindent elsőtétítsenek.

Kiméletlen szigorral törí le a kormány a korrupciót

Bucuresti. A nemzetgazdasági minisztérium közli, hogy néhány esetben a külkereskedelmi hivatalhoz benyújtott kérések kedvező elintézése érdekében bizonyos személyek az illetékes tisztviselők megvesztegetését kísérelték meg. Hasonlóképpen tudomására jutott a minisztériumnak, hogy egyes esetekben bizonyos személyek, akik az ügy közbenjárását vállalták, tévedésbe ejtik a valutaigénylőket, azt állítva, hogy annál a bizottságnál, amely a kérések elintézését végzi, befolyásos személyiségek, a kérvények jóváhagyása esetén pedig az ügy „nehéz elintézésére” való hivatkozással anyagi előnyöket szereznek maguknak. A minisztérium felhívja mindazoknak a személyeknek a figyelmét, akik kérvényeket nyújtottak be az említett hivatalhoz devizaigényv-

lés tárgyában, hogy teljességgel tilos ilyen eszközök igénybevétele. Amellett hogy azokat a tisztviselőket, akik megvesztegetést fogadtak el, azonnal elbocsájtják állásaikból.

ellenük más rendszabályokat is fogantatosítanak. A cégeket, vagy személyeket, ha bebizonyosodik, hogy ilyen eszközök igénybevétele használták fel, a jövőben kizárják minden olyan figyelemből, amely ennek a hivatalnak hatáskörébe tartozik és ellenük természetesen a büntetői eljárás megindul. A minisztérium közli továbbá azt is, valamennyi szolgálat pontos előírás alapján a beadott kérvényeket csakis az iktatás alapján, a beérkezés sorrendjében és szigorú tárgyilagosság elve alapján intézik el.

Miközben ebédelt.

Constantában ellopták egy holland milliomos félmillió leinyi pénzét

A rendőrség eddig csak a kiürített pénztárcát találta meg

Constanta. Constanta város kellős közepén vakmerő lopás történt, amelynek a „Roma” óceánjáró hajó egyik utasa, Jacob Ratke holland professzor az áldozata. A professzor kiszállt a constantai kikötőt csak érintő hajóról, hogy megtekintse a várost, majd beért a Piata Independentiijn levő Burgan-ét-

terembe. Melege lévén, levetette kabátját és széke támlájára akasztotta.

Mikor aztán fizetni akart, nagy megdöbbenéssel vette észre, hogy kabátja belső zsebéből eltűnt a pénztárcája, amelyben dollár, font sterling és más idegen pénznemekben csaknem 500 ezer lei volt.

Szörnyű tapasztalat

Írta: ANDRÉ BIRABEAU

Előre bejelentem, hogy az itt következő történetből nem vonok le semmiféle tanulságot. Egyszerűen elmesélem, ahogyan történt...

Lady Glendhall meggyújtotta a lámpát és kezébe vette képeslapját, amely tele volt izgalmas-nál-izgalmasabb történetekkel. Így aludt mindig: fel-felébredve, olvasva egy-egy oldalt, azután ismét álombamerülve — akár otthon hált, akár valamelyik szállóban gyakori és hosszas utazásai során, akár hálókocsiban, mint ezúttal is. Olvasott tehát néhány oldalt s mikor érzte, hogy elnyomja az álom, eloltotta a lámpát.

Rettenetes robajra ébredt. Csak annyi ideje volt, hogy érezze, amint a kocsi a levegőbe emelkedik, irtózatossal recsegés-ropogás közepette lezuhan valahova s máris elvesztette eszméletét egy szörnyű ütésre. Mikor magához tért, világos volt, a nap nem sütött ugyan, de az égen látta, amint felhők kergetőznek s első pillanatban nem is volt meglepve, hiszen hozzászokhatott, hogy reggelente gyakran ébred olyan környezetben, amelyhez nem volt alkalmja hozzászokni. De mikor körülnézett, mindenféle füstölő romokat, a táltárol legurult óriási vasuti kocsikat, szaladgáló embereket, kettőtört távirópóznákat, meredező vasszerkezeteket látott és ha nem is emlékezett, most már tudta, mi történt.

Ott hevert a földön egy hordágyon és mikor meg akart mozdulni, éles fájdalom nyilalt lábába. Ugyáltszik, megsebesült. Nem mozdult tehát, csak a fejét fordította oldalra és akkor vette észre, hogy a sebesültek hosszú sorában hordágyon

fekszik a mezőn. Lady Glendhall méltó gyermeke volt fajtájának: arcizma sem rándult és mivel alkalmazkodnia kellett a kellemetlen helyzethez, igyekezett ezt a legjobban tenni. Senki se törődött vele, alighanem sebesülteket és halottakat kerestek a romok között, sorjára kellett várni. Kényelmetlenül esett a hátanfekvés, olvastan, nehogy lábába újabb fájdalom nyilaljon, oldalt fordult tehát és szemügyre vette szomszédját.

Egy férfi fekiúdt mellette és nagyon csendes volt a nyögdecslő sebesültek sorában. Halott volt. Lady Glendhall maga rózsaszínű selyempizsamában hevert, pizzamát viselt a halott férfi is. Teste látszólag teljesen sértetlen volt, de arca egyetlen szörnyű seb, helyesebben alvadt vértömeg, amely felismerhetetlenné tette arcát és rettenetes fejszélből ömlött ki. Félkeze Lady Glendhall felé nyúlt, nyitott tenyérrel, mintha koldulna s Lady Glendhallnak nem is kellett volna előre-hajolnia, hogy megcsókolja, olyan közel volt hozzá.

Lady Glendhall, mint az angolok közül sokan, szeretett kártyát vetni, szellemet idézni, asztalt táncoltatni, kézírás elemezni és természetesen tenyérjósással is foglalkozott és nem egyszer jól fejlett ektoplazmát is látott már londoni otthonában.

Az idő mult. Lady Glendhall várt és jobb foglalkozás híján ezt a nyitott tenyérrel nézegette. És elgondolta, hogy a halott férfi, aki szólni már nem tud, mégis elárulja neki egész életét nyitott tenyérén keresztül. És Lady Glendhall szinte hangját is hallani vélte, amint mesél:

„Művész voltam — beszélt a tenyér, amelynek vonalai, ugy-e, nem hazudnak — sőt nagy

művész. Szívem uralkodott életemben s a fejem bizony gyakran sopánkodott miatta. Ugy is hiába titkolnám, hogy érzéki is voltam, asszonyok után szaladtam. Ami a sikert illeti, nem panaszkodhatom. Békés volt gyermekkorom, már harmincéves korom táján roppant vagyont kerestem. Mintegy tíz év alatt elvesztettem az egészet. Sokat utaztam és ötvenéves korom táján megint rám mosolygott a szerencse, megint meggazdagodtam. Egészségem kifogástalan volt, de hatvanéves koromban erősen betegeskedni kezdtem, azóta is betegeskedem, de hiszen már nagyon öreg vagyok...

Egy sikoly hallatszott: Lady Glendhall föl-nézett. Egy idősebb asszony állt halott szomszédja előtt és karját égnek emelte:

— Itt van! Ő az! Istenem, ő az! Henri drágám! — térdre rogyott és ölébe vette a halott fejét, nem törődve vele, hogy ruhája csupa vér lesz.

Lady Glendhall meghatva nézte a jelenetet. Szegény asszony, biztosan férjét ismerte fel. Megható ez a kétségbeesés, ilyen öreg emberek-nél...

— Meghalt! Meghalt! — zokogott az asszony. — Hogy engedhet a sors ilyesmit! Henri drágám! Hiszen még gyermek volt — hirtelen Lady Glendhallhoz fordult: — Huszéves se volt, szegény fiacskám, gondolja, gondolja meg, huszéves, szegény Henrim, egyetlen fiam...

Tehát huszéves volt a halott, aki hatvanéves korában súlyosan megbetegedett volna.

Előre mondtam: nem vonok le semmiféle tanulságot a történetből. Csak annyit jegyzek meg, hogy Lady Glendhall soha többé nem jósolt senkinek a tenyéréből.

Lábfajas

elleni
gyógyfürdő

Beteg lábak felírásására és gyógyítására mindennél jobb az oxigén, az igazi természetes gyógyszer, nem ártalmas, biztos és könnyű. Még ma este öntsön egy moréknyi Saltrates Rodell-t lábvízébe. A felszabaduló tiszta, fokozottan aktív oxigén mélyen behatol a fájdalmasan meggyulladt, égő bőrbe és csodálatos módon meggyógyítja. Tyukzemelm! annyi felpuhulnak, hogy fájdalom és veszély nélkül pusztán kézzel kiemelheti őket gyökereitől. A járás így valóságos élvezet. Garantiált eredmény, vagy visszakapja pénzét. Minden gyógyszerár és drogéria árusít Saltrates Rodell-t.

PONTUSI — 10.000 propaganda csomagot dobunk piacra 10 lejes reklám árban. Kérleképpen még ma vásároljon egy csomagot! Lakarkassági szempontokból vásároljon rendszer csomagot, vagy dupla családi csomagot!

Autószerencsétlenség érte Szeged közelében Orezeanu polgármestert, feleségét és dr. Vuia főorvost

Egy szekeret került ki az aradi gépkocsi, amely egy fába ütközött

Az Aradi Közlöny szegedi telefon-ludósítása a szerencsétlenségről

Nincsenek távolságok, a hír manapság percek alatt rohan városokon és országhatárokon keresztül. Szerda délelőtt gépkocsi szerencsétlenség történt a szomszédos Magyarországon. A szerencsétlenség áldozatai közismert aradi előkelőségek és a baleset híre már a kora déli órákban futótüzként terjedt el Aradon. Senki sem tudott még biztosat, mindenki találgatott csak, de azt már városszerte beszéltek, hogy **súlyos baleset érte Orezeanu Ro-**

mulus aradi törvényszéki főelnököt, Aradváros kirendelt polgármesterét, valamint feleségét és felesége testvérét, dr. Vuia Salvator, az aradi szülészeti klinika igazgató-főorvosát. A hír igaznak bizonyult és az Aradi Közlöny szerkesztősége a következőkben állította össze időrendi sorrendben a főelnök és családtagjainak utazását és a szerencsétlenség részleteit:

Ahogy a szerencsétlenség történt

Szerda reggel 7 órakor indult utnak az Arad 49. jelzésű nagy Opel-gépkocsi, amely Vuia Salvator dr. klinikai igazgató-főorvos tulajdonát képezi és amelyet maga az igazgató-főorvos vezetett. A kocsiiban Orezeanu Romulus főelnök polgármester és felesége foglaltak helyet, akik mindhárman hosszabb külföldi gépkocsi turára indultak. Az utazás első célpontja Szeged volt, ahol Vuia dr.-nak és Orezeanu Romulusnének rokonai élnek. Ugy tervezték, hogy a szegedi szabadtéri játékok megtekintése után a Balaton felé folytatják utjukat, majd innen — ugyancsak gépkocsival — Karlsbadba utaznak.

A Szeged felé vezető gyönyörű, ujonnan épült gépkocsi-úton simán, zökkenés mentesen haladt a hatalmas Opel-gép egészen a Szeged közelében levő Deszk község határáig. Deszk és Ferencszállás között azonban **lénvegtelennek látszó akadályt kellett a kormánykeréknek álló főorvosnak, — aki gyakorlott urvezető — kikerülnie.** Egy szekeret haladt keresztben az úton s amikor Vuia Salvator dr. oldalt fordította kormánykereket, hogy kitérjen,

az autó megfarolt és neki szaladt egy, az ut mentén álló eperfának.

Deszk községtől egy kilométerre történt a baleset, körülbelül tíz órakor és **az országúton haladó motorosok vették észre a kocsit romjai alatt eszméletlenül heverő sebesülteket.** Az Opel-gép darabokra tört. Teljesen használhatatlan állapotban, pozdoriává zuzott karosszériával fekiadt az Arad 49 jelzésű gépkocsi az út mellett, a romok között pedig két véres, láthatólag komolyan sebesült férfi és egy szintén súlyosan sebesült hölgy...

Orvosi közlés a sebesültek állapotáról

Azonnal megindult a mentési munka. A sebesülteket kiemelték a romok alól, közben pedig a legközelebbi távbeszélő állomásról értesítették a szegedi mentőket, akik percek alatt érkeztek a helyszínre. Első segélynyújtás után már robogott is a vöröskeresztes gépkocsi Szeged felé és fél 11 órakor már a **sebészeti klinika ügyeletes orvosa vizsgálta meg a három sebesültet.** Jelentették az esetet dr. Tóth József egyetemi tanárnak, aki a klinika szabadságon levő főorvosának helyettese és aki haladéktalanul a sebesültekhez sietett. Már az első orvosi vizsgálat megállapította,

hogy a kocsit vezető Vuia Salvator dr. főorvos **sebesülése aránylag jelentéktelen, Orezeanu Romulus főelnök-polgármester sérülései már komolyabb természetűek voltak,** ami pedig a főelnöknek állapotát illeti, e tekintetben az orvosok egyhangúan megállapították, hogy a **sebesült állapota igen súlyos.** Nyomban Röntgen-vizsgálatot alkalmaztak, majd a szükséges orvosi beavatkozás után külön kórtéremben helyezték el a sebesülteket.

Amikor dr. Vuia Salvator kifejezett óhájára értesítették a szerencsétlenségről dr. Vidakovich Kálmán egyetemi tanárt, a szegedi

Arad társadalmának őszinte részvétele

A Szeged közelében történt gépkocsi-szerencsétlenség hírére a budapesti rádió-hírszolgálat is közvetítette és Aradon valóban percek alatt terjedt el a szomorú híradás. Hivatalos értesítést először az aradi szülészeti klinika vett Szegedről, ahonnan a rendőrfőkapitányság közölte, hogy a három előkelő aradi utast milyen súlyos szerencsétlenség érte. A szülészeti klinika több ízben érdeklődött távbeszélő útján a sebesültek állapotáról és onnan megnyugtató híreket kapott, bár nem titkolják, hogy Orezeanu Romulusné állapota súlyos, Vuia Salvator dr. üzenetet küldött Aradra, hogy csütörtök este már személyesen telefonál itteni hozzátartozóinak. Városszerte nagy izgalommal tárgyalták a veszedelmes kalandról érkezett híreket és mindenütt nagy részvét nyilvánul meg a három aradi előkelőség iránt, akiknek szegedi betegágya felé aggodalommal tekint a barátok és ismerősökön kívül Arad egész társadalmára.

Az aggódó barátok közül dr. Ludosan Nicolae törvényszéki elnök és dr. Tesici Svetolic orvos, csütörtökön reggel Szegedre utaznak, hogy ott Orezeanu Romulusnének és dr. Vuia Salvatornak segítségére legyenek.

Egyébként a Budapesti megjelenő Magyarországi című lap a következő tudósítást közli a balesetről:

— Szerda reggel Arad felől egy hatalmas turagépkocsi haladt Szeged irányában. Deszk községtől egy kilométernyire a gépkocsinak egy szekeret kellett volna kikerülnie, de eddig ismeretlen ok miatt a kocsit egy eperfának rohant és pozdoriává tört. A gépkocsit Vuia Salvator dr., aradi főorvos vezette, utasai pedig Orezeanu Romulus az aradi törvényszék főelnöke, aki egyben Aradváros kirendelt polgár-

sebsészeti klinika szabadságon levő főorvosát, az egyetemi tanár megszakította szabadságát és maga vette át a sebesültek kezelésének irányítását.

Három aradi sebesült a szegedi klinika kórtérképében

Az Aradi Közlöny szerkesztősége felhívta telefonon a szegedi rendőrfőkapitányságot és a sebészeti klinikát. A rendőrség közölte, hogy a vizsgálatot a deszki csendőrség folytatja le, egyelőre azonban még bizonyosat nem lehetett megállapítani, mert a szerencsétlenség közvetlen körülményei még tisztázatlanok. A sebészeti klinikán az ügyeletes orvos a következő orvosi megállapításokat közölte:

— Vuia Salvator dr. főorvos sérülése, amelyet az arcán szenvedett, jelentéktelen, inkább csak horzsolásnak nevezhető. A főorvos néhány napon belül elhagyhatja a klinikát.

Orezeanu Romulus főelnök-polgármester csípőízületbe hatoló jobb medencecsont-törést szenvedett. A beteg állapota az esti órákban kielégítő.

Orezeanu Romulusné az arcán képződött kisebb zúzódásokon kívül még törést is szenvedett és agyrázkódás következett be. A beteg eszméletlen van, beszélget a vele egy szobában elhelyezett férjével. Orvosi megállapítás szerint, van remény a felépüléséhez.

Később ismét érdeklődtünk Szegeden, ahonnan azt a felvilágosítást kaptuk, hogy Orezeanu Romulus főelnök-polgármester állapota súlyos, a főelnöknek sérülése különösen komoly, úgy-hogy orvosai nagy aggodalommal és fokozott figyelemmel kísérik a betegség kifejlődését.

A szerencsétlenség hírének vétele után Budapestre Szegedre utazott dr. Máthé budapesti fogorvos, a Vuia-család rokona.

mestere is, és felesége voltak. A kocsit utasai a szegedi szabadtéri játékokra igyekeztek és Deszk községig simán ment az út, azt azonban, hogy a szerencsétlenség hogyan történt nem sikerült megállapítani. A kocsit mindhárom utasnak az állapota súlyos. Vuia dr. főorvos a bal arcán szenvedett sérülést és ezenkívül belső sérüléseket állapított meg az orvosi vizsgálat. Orezeanu főelnök medencecsont-törést és belső sérüléseket szenvedett, feleségének állapota is súlyos, mert kisebb sérüléseken kívül törést okozott a szerencsétlenség. A baleset áldozatait az országúton közlekedő motorosok vették észre, akik értesítették a szegedi mentőket. Azonnal a szegedi sebészeti klinikára szállították a három súlyos sebesültet, ahol valamennyiüket gondos ápolás alá vették, kihallgatni azonban egyiküket sem lehetett, mert állapotuk igen súlyos.

Megalakult a menekültügyi bizottság elnöksége

Londonból jelentik: A londoni székhellyel megalakult kormányközi menekültügyi bizottság. Winterton lordot, Anglia képviselőjét választotta meg elnökévé. A négy alelnök személye a francia, amerikai, hollandiai és brazilai delegátusok közül kerül ki. A menekültügyi hivatal állandó igazgatója Ruble George amerikai jogász lett. A bizottság legközelebbi ülését holnap, csütörtökön délelőtt tartja.

URANIA: 9. 7. 19. 9. 30. P R E M I E R

„Irország lángokban”

Az irak szabadságharcának legfontosabb mozzanata Clark Gable és Mirna Loy

Következik:

„Asszony a hadihajón”

ANNABELLA és Victor Francen nagysikerű filmje

„CORSO”

Ma premier!

A filmek slágere:

Nem kérdem, ki vagy

Szerelmek, humor, tánc és zene. — Bolváry Géza rendezése, Robert Stolz zenéje. A legkedveltebb sztárokkal: Liane Haid, Gustav Fröhlich és Szőke Szakáll.

CORSO MOZGÓ péntektől vetíti **Öfelsége Maria királyné temetését**

„Csak asszonyok ne lennének kérem...”

Véres tűzharc után elfogta a fővárosi rendőrség az ország legveszedelmesebb kasszafuró bandáját

Ol' többszörösen bűn'etett betörő a vacaresti-i fogházban alakította meg a bandát, amelynek tagjai tizenegy páncélszekrényt fosztottak ki

Bucurestből jelentik: A fővárosi rendőrség nagyszerű fogással ártalmatlanná tette az ország legveszedelmesebb kasszafuró bandáját, amelynek tagjai az ország 12 városában 11 páncélszekrényt törtek fel és fosztottak ki és talán még továbbra is sikeresen „működhetnek” a banda tagjai, ha a véletlen nem játszik közre. Mint annyiszor az életben, a véletlen ezúttal is egy nőt használt fel eszközül: Az egyik kasszafuró „szerelme” jelentette fel a páncélszekrények rémét, aki a Katica nevű hölggyel éppen a hegyek között üdült.

Sikeres „alaptőke”-szerzési kísérlet

A banda öt tagja: Manea Florea Anghel, Gheorghe más néven Gică Carcalate más néven Petrascu Gheorghe, más néven Gugu, Marin Anghelescu, aki Judo néven is szerepelt és Costică Osan, valamennyien hétpróbás betörők, akik tíz-tizen-nvenc éve mások zsebéből élnek vagyis mesterségre nézve betörők és zsebmetszők. Megjárták az országot csaknem valamennyi börtönt és végül is a vacaresti fogházban kerültek össze. Itt kötötték azután szoros barátságot.

Amikor valamennyien kikerültek a fogházból, az öt „szakmabeli” elhatározta, hogy egyesült erővel nagyobb „üzemet” létesít. Ugy gondolták, hogy több, mint tíz évig tartó gyakorlat után a zsebmetszést és besurranó tolvajlást most már nagyobb szabású, multjuknak megfelelőbb vállalkozással cserélhetik fel. Megalakították tehát közös bandájukat, amelynek célja az ország különböző városában lévő és könnyebben megközelíthető páncélszekrények meglátogatása volt.

Első munkájuk kezdetleges eljárással történt és célja az „alaptőke” megszerzése volt.

Januárban történt, hogy az öt betörő behatolt a Calea 13 Septembrie egyik házába, négy aító feltörése után eljutottak a keresett páncélszekrényhez, amelyet kényelmesen elszállítottak, Gogu lakásán feltörték és miután tartalmát magukhoz vették, a kassza roncsait a Dambovitába dobták. Az így szerzett pénzt nem könnyelműsködtek el, hanem

kitűnő kasszafuró felszerelést vásároltak és ezután kezdődött az „igazi munka”.

Következő látogatásukon rajtavesztettek. Kitűnő felszerelésük birtokában most már a Calea Victoriei egyik üzletét akarták kifosztani, de „munkájukat” megzavarták és Costică Osan rendőrkézre került. Beismerte a betörési kísérletet, társait is megnevezte, akik ellen körözlevelet adtak ki, de az elszállított pénzszerényről nem beszélt.

Jó üzlet a kasszafurás

Március vége felé országos körútra indult a „társulat”. Elsőnek Pitești-ben tartottak helyszíni szemlét, de a kedvezőtlen körülmények miatt a bemutatkozó látogatást elhalasztották. Továbbutaztak Roşor de Verdere, ahol a pincén keresztül behatoltak a városka egyik legnagyobb üzletébe, de mire a páncélszekrényhez jutottak már hajnalodott, így a „munkát” abba kellett hagyniok és beérték a kézi pénztárban talált 18.000 lei aprópénzzel.

A sok ércpénzt azonban nem akarták magukkal cipelni — nehézkessé tette volna az utazást —, valjék a betörők, — ezért a zsákmányt az egyik közeli vasúti állomás melett elásták. Ezután Craiova következett a körutazás során, itt a „Szivárvány”-hoz címzett üzletbe tettek kéretlen látogatást, amelynek végeztével 25 ezer leiel távoztak.

Most, hogy egy időre elvetették az anyagi gondokat, kisebb pihenést engedélyezett magának a banda. Gogu Bucurestibe utazott szórakozni, Gică Carcalat pedig Turnu-Severinbe találkozott szívszerelmével, akivel a városban lakást bérelt és csinosan berendezkedett. Ettől kezdve a turnu-severini lakás volt a banda egyik találkozóhelye. Néhány nap muva újabb „látogatás” következett, ezúttal egy turnu-severini cégnél, ahol

a vaskasszában 10 ezer rubelt és jelentős mennyiségű aranypénzt találtak.

A banda következő állomáshelye Turnu-Magurele

volt. Itt egy fűrészáru raktár irodáját fosztották ki. Ez a betörés jelentős anyagi haszonnal járt: 100.000 lei készpénzt, sok értékes ékszert és egyéb értéktárgyakat vittek magukkal.

az egyre nagyobb gyakorlatra szerttett betörők. Ezt a fejlődő készséget bőségesen gyümölcösztették, mert egymásután következtek a betörések Timişoara—Temesváron, Bacăuban, Romaniban, Focşaniiban és Campulungon. A szép Angela, Cică Carcalatá szeretője, aki a banda „üdvöskéje” volt — közben Caransebe—Karánsebesre költözött, lakást bérelt, ahol a banda tagjai minden betörés után két-három napig pihentek. Még egy rejték helye volt a betörőknek, Bucuresti közelében egy elhagyott helyen kibérelték a „Fehér ló” néven ismert házat, ahol Marin Anghelescu szeretője gárdálkodott és várta vendégszerető hajlékkal az időnként látogatába érkező „flukat”. Ezzel a két nővel nem is lett volna baj, de megjelent a láthatáron a harmadik számú hölgy, bizonyos Katica, aki azután az egész banda vesztét jelentette.

Keresd az asszonyt...

Manea Florea megfelelő pénzösszeg birtokában elhatározta, hogy üdülni megy. Megismerkedett egy Katica nevű nővel, akivel együtt a hegyek

közzé utazott. A jólöltözött fiatalember hajógyári mérnöknek mondotta magát és a csinos Katica mindaddig el is hitte, hogy tényleg előke'd uriember baátságra tett szert, am'g „bizonyos dolgok” fel nem tűntek előtte. Így különösnek találta, hogy a mérnök ur olyan nagy készpénz fe'ett rendelkezik, amelyet általában a halógvári mérnökök nem szoktak magukkal vinni a hegyek közé. Közben azt is

észre vette, hogy a „mérnök ur” csomagjai között hever egy táská, amelyben furók, kalapácsok, feszítővasak vannak.

Mivel köztudomás szerint a mérnökök nem ilyen szerszámokkal dolgoznak, Katica a Caransebe—karánsebesi rendőrségre sietett, ahol előadta gyanuját. A mérnök urat őrizetbe vették és Bucuresti-be küldték, ahol csak annyit volt hajlandó beismereni, hogy a nála talált pénzt lopta. Azt mondta, ta, hogy egy angol nőt fosztott ki a vonaton. mert a sorozatos kasszafurásokat el akarta titkolni, Irattárcáiban azonban egy levelet találtak, amelynek segítségével megállanították. hová kicsoda, házkutatást végeztek a Bucuresti melletti találkozóhelyen is, de itt csak két nőt találtak, akiket letartóztattak. A házat megfigyelés alá helyezték, rendőrgyöngyöket figyelték állandóan az épület és amikor tegnap a banda még szabadlábban lévő tagjai meglentek a ház közelében, megadásra szólították fel őket.

A betörők revolvertjével vá'aszoltak a felszólításra és valóságos ütközet fejlődött ki.

A hosszas tűzharc során Marin Anghelescunak sikerült megszöknie, Petrascu Gheorghe pedig súlyosan megsebesült.

Amikor a banda tagjait szembesítették és megkezdtek kihallgatásukat. Manea Florea elkésere detten panaszolta a kihallgatást vezető rendőrtisztnek:

— Csak asszonyok ne lennének kérem, tessék elhinni, kevesebb ember üne börtönben, nehezebb lenne a magunkfajta embereket elfogni...

Eftimiu „Prometheus”-a és az „Obsitos” szabadtéri színpadon Nagyszabású kulturesemény van készülöben Aradon

Nagyszabású kulturvállalkozás van kibontakozóban Aradon. A vállalkozás ötlete és annak gyakorlati keresztülvitele olyan művészember kezében van lefektetve, akinek multbeli ténykedése feltétlen biztosíték arra nézve, hogy az aradi színházlátogató közönség tökéletes művészi egészet fog kapni és ezért a kezdeményezés minden támogatást megérdemel.

Arról van ugyanis szó, hogy augusztus tizenharmadikán és tizennegyediken az aradi Gloria-sportpályán óriási méretezésű szabadtéri előadás lesz. Augusztus tizenharmadikán este az elképzelések szerint előadásra kerül Victor Eftimiu neves román írónak Budapesten is hatalmas sikerrel játszott verses drámája, a „Prometheus”. A darabot Kádár Imre, a „Thalia” színházrészvénytársaság igazgatója izesen fordította és minden porcikájában tökéletesen adta vissza a román szöveget. Színészköriükben őszinte lelkesedéssel fogadták ezt a nagy horderejű tervet és Horváth László, aki a szabadtéri előadások rendezésére megbízást kapott, már ki is szemelte a verses dráma cimszeretőjét Nagy István személyében, aki a Cluj—kolozsvári magyar színház prózaegyüttesének aradi vendégszereplése során áttűtő sikereivel ugyszólván egy csapásra meghódította az aradi közönséget Kétszáz statisztia felvonulása teljesen modern világítási effektusok felhasználásával, ötletes, grandiózus kiállítás és a szereplők precíz

összetanultsága fogja kivívni az a sikert, amit a „Prometheus” szerzőjének irodalmi multja méltán érdemel.

Augusztus tizennegyediken, vasárnap este másik szenzációval fog szolgálni a Gloria-sportpályán felállítandó szabadtéri színpad, amely ez alkalommal fogja érzékelteni Arad színházlátogató közönségével a térnek mind a négy dimenzióját, tehát ellentétben a színházi színpad három dimenziójával, tökéletesen viszi a néző elé a cselekményt. A második szabadtéri előadásban Kálmán Imre világhírű operettje, az „Obsitos” kerül műsorra. Ennek a második előadásnak a csomagja lesz elsősorban, hogy Nagy István, akit eddig mint prózaszínészt ismert meg a közönség, ez alkalommal mint énekes színész mutatkozik be. Krémer Mancsi, Lázár Hilda és a vendégszereplő és közszerzetnek örvendő Fellő Ervin alakítása szenzációja lesz ennek az előadásnak. Az Aradon időző színészek gárdája kifogyhatatlan ötletgazdagsággal nyult hozzá ennek a tervnek a megvalósításához. Minden ember a helyén van és a munka már el is kezdődött. A rendezőség ezúttal közli, hogy a szabadtéri előadásokra statisztákat vesz fel. Érdekeltek esténként nyolc órától fél kilencig jelentkezhetnek a téli színház színészbejárójánál.

Szept. 8-14.

Az egészségügyi offenzíva és az italmérési engedélyek

Megírta az Aradi Közlöny, hogy ország-szerre megkezdődött az ugynevezett egészségügyi offenzíva. A nagyszabású kezdeményezésről már számos távirati és távbeszélő uton tett jelentés érkezett az egészségügyi minisztériumhoz. Az élelmiszerüzletek, korcsmák, vendéglők és egyéb hasonló helyiségek ellenőrzését végző közegek Timis-Torontal—Temes-Torontálmegyében például 29 falusi italmérési engedélyt vontak meg azzal az indokolással, hogy ezeknek tulajdonosai vétettek az egészségügyi előírások ellen. Aradmegyében is történtek hasonló intézkedések, pontos kimutatás azonban még nem készült az eddig alkalmazott rendszabályokról. Azoknak a vendéglősöknek, akiknek italmérési engedélyt megvonlák, megengedik, hogy a raktáron levő szeszes-italmennyiséget kereskedőknek, illetve más vendéglősöknek eladják.

**SPORTVONAT
BUDAPESTRE
UTLEVÉLNÉLKÜL**

Információk a
Wasons-Lits/Cook
és Európa

menetjegyjárodokban.

A pápa zokogva tiltakozott Mussolini új olasz fajelmélete ellen

Nyílt szakadás Mussolini és a pápa között?

Londonból jelentik: A londoni vásárnapi sajtó nyíltan ír arról a veszélyről, amely teljes elmerésítéssel fenyegeti Mussolini és a Vatikán közötti eddigi békés viszonyt. Mussolini és a Vatikán között a fajelmélet kérdésében támadt nézeteltérés. A Sunday Express úgy tudja, hogy a pápa élesen elítélte Olaszország új fajpolitikáját és ezt kifejezésre is juttatta a quirinali követ előtt. A pápa állítólag sirva tiltakozott az ellen, hogy Olaszország Németország mintájára új fajelméletet vezessen be. A pápa zokogva tenyerébe hajtotta fejét és percekig át fennhangon sírt.

A Sunday Times írja a következőket: A pápa az egész keresztény világ halálját érdemli ki azért, hogy szembeszállt Mussolini fajelméletével és politikájával. Olaszország új fajelméleti politikája

nemcsak a keresztény tradíciók ellen beszél, de rácsafol a római tradíciókra is. Az olasz fasizmus előnye éppen eddig az volt, hogy nem ismert különbséget faj és faj között, ez biztosította Mussolini részére a külföld szimpátiáját és elismerését.

A párisi sajtó, amely ugyancsak behatóan foglalkozik a pápa és Mussolini közötti ellentéttekkel, teljes súlyával a pápa mellé áll és rámutat arra, hogy az új fajelméleti politika Olaszországban Hitlen befolyására vezethető vissza.

A Vatikán és Mussolini közötti viszony egyre rosszabbodik és a beavatottak nem tartják lehetetlennek, hogy az évek óta tartó alkotó béke után elkerülhetetlen a nyílt szakadás a Vatikán és Mussolini között.

Drámai részletek Solymosán Magda olaszországi halálos autógázolásáról

A kerékpár és autó összeütközése következtében a kerékpár vezetője és ölben vitt kisgyermek meg halt, Solymosán Magda súlyos sebesüléssel fekszik egy milanoi kórházban

Cluj—Kolozsvárról jelentik: Pontosabb jelentések érkeztek Solymosán Magda, a kiváló, Aradon is széles körökben ismert transilvániai primadonna autószerencsétlenségéről. Mint már jelentettük, a művésznő Princz Endre gyárigazgató gépkocsiján ült és az autót maga Princz vezette. Milánó közelében az országúton egy kerékpáros az utnak nem előírt oldalán haladt, s egy kanyarultnál Princz kétségbeesetten látta, hogy az összeütközés elkerülhetetlen. Az utolsó pillanatban fékezni próbált, majd az árok felé fordította a gépkocsit. A kerékpár és autó összeütközése így is bekövetkezett. A gépkocsi az árokba fordult és maga alá temette utasait. A kerékpár vezetője talán azért sem tudott a végzetes pillanatban elkanyarodni, mert ölben vitte kisgyermekét, aki akadályozta a jármű kormányzásában. Ugy a kerékpáros, mint a kisgyermek meghaltak, Princz könnyebben, Solymosán Magda pedig súlyosabban megsebesült. Egy arra járó másik autó szállította be Solymosánt az egyik milánói kórházba. Princz jelentkezett a milánói rendőrségen és előadta a szerencsétlenség lefolyását. Hír szerint, két tanu is akadt, aki bizonyítja, hogy Princzet nem terheli felelősség a kettős halálesetért és Solymosán sebesüléséért. Solymosán

Magda lábát törte, de testének más részein is zúzódásokat szenvedett. Természetesen addig, amíg a vizsgálat nem tisztázza a szerencsétlenség minden részletét, Princz Endre nem hagyhatja el Milánót.

Mily gyönyörű panoráma!

Leleskülten áll a turisták csoportja a hegycsúcson és ájtatosan szemléli a pompás kilátást a gyönyörű vidékre. Könnyen sikerült nekik a több ezer méter magas hegycsúcson megmászása, a felesleges izzadsággépződés nem fárasztotta el tagjait. Mint modern jöltrenírozott sportoló Ön is tudja, hogy eme kellemetlen jelenségek, melyek sporttevékenységében csak hátráltatják, miként kerülhetők el? Nincs turista vagy turistánő ki ne tudná, hogy hátizsákjából nem szabad tiszta tejből előállított Hidro-Milkuderm krémnek hiányoznia. Ez megóvj a felesleges izzadástól, a kellemetlen izzadságszagot már könnyű bedörzsölés után eltávolítja és mindemellett a bőrt nem ingerli. Kellemes és szerencsés nyári kirándulás Hidro-Milkuderm nélkül szinte elképzelhetetlen.

Fiatal szeretője segítségével

Felesége gyilkolta meg több baltacsapással Bonca Petru varsandi ispánt

Szenzációt keltő, véres szerelmi drámáról hullott le a lepel egy aradmegyei községen

Amint az Aradi Közlöny megírta, az aradmegyei Varsand község határában Odeleaneanu Ana birtokán meggyilkolta találtak rá Bonca Petru ispánra, aki a *cséplésre előkészített buzaosztagok között fekiútt baltacsapásoktól rettenetesen megcsonkított fejjel*. A csendőrségi nyomozás során kiderült, hogy az alig negyvenéves embert felesége, született Suciu Floare gyilkolta meg.

A vizsgálat során tisztázódtak a gyilkosság előzményei. Bonca Petru 39 éves felesége ugyanis szerelmi viszonyt folytatott Patroi Petru 19 éves béreslegénygel és azt szerette volna, hogy a fiatal legény feleségül vegye. Mjuttán arra számított, hogy férje esetleg nem egyezik bele az elválásba, elhatározta, hogy elteszi láb alól.

Csütörtökön éjszaka, amikor Bonca Petru a buzaosztagok között feküdt, Patroi Petrut megkérte, hogy ügyeljen arra, nehogy megzavarják a gyilkosság elkövetésében, majd férje mellé osont és az alvó férfit több baltacsapással kivégezte. A szerencsétlen sorsú ispán elhaló hangon kegyelemért könyörgött közben, mire a minden emberséges érzésből kivetkőzött asszony odahívta a 19 éves béreslegényt is és ráparancsolt, hogy ő is mérjen néhány baltacsapást a szerelmük útjában álló ispánra. Patroi teljesítette az asszony óhaját, majd miután végeztek Bonca Petruval, haza-

mentek és a kútnál Boncané megmosta a vértől csepegő baltát, amelyet azután elrejtett. Az elvetemült embereket erősen megláncolva szerdán délelőtt az aradi ügyészségre kísérték.

Súlyos rendszabályok öt bíró ellen

az állampolgárságok felülvizsgálásakor elkövetett szabálytalanságok, hivatalos hata'ommal való visszaélés, okirathamisítás miatt

Bucurestiből jelentik: Az igazságügyminiszter erélyes rendszabályok alkalmazását rendelte el több magasrangú bírósági személy ellen, akik működésük folyamán, de főleg az utóbbi időben nem abban a szellemben fejtettek ki tevékenységet, amit a törvény előír.

Az igazságügyminiszter rendelkezésére legutóbb elhűglesztették állásától Suruceanu chisinaui táblai tanácsost, Inskit, a suceavai vegyesbí-

róság elnöki rangban lévő bíróját és Codreanu járásbíróját. A vád az volt ellenük, hogy működésük alatt hivatalos hatalommal való visszaélést és okirathamisítást követtek el, továbbá szabálytalanul jártak el az állampolgársági ügyek revíziója folyamán. Ugyanezen okokból hat hónapra felfüggesztették állásukból Paraschivescu Mihait, a cernauti tábla tanácsosát, Stoianov Iont, az Orhei megyei Rezinatargi bíróság törvényszéki elnöki rangban lévő vezetőjét. (R.)

CENTRAL: 5, 7-15 és 9-15 órákor a kertben.

Minden dök leg-zebb, leglátványosabb, leghatalmasabb alkotása

AVE CAESAR (A kereszt jegyében)

FREDRIC MARCH, ELISSA LANDI, CLAUDETTE COLBERT

FLINTKOTE

ideális aszfalt emulzió mindennemű szigetelési munkálathoz.

FLINTKOTE

Shell gyártmány.

Hogy bizonyos legyen afelől, hogy valódi és eredeti anyagot vásárol kérjen közvetlen szállítást a romániai vezérképviselő raktáraiból:

FRAJII KLEINER

Bucuresti, Strada Culmea Vechi No. 2

Galati, Strada Mare No. 75

Millióss visszaélésekre jöttek rá a sorocai városi közigazgatásban

Előkeelő hölgyek az uccaseprők listáján

Soroca. A sorocai városházán lefolyt vizsgálat során megállapították, hogy több millió leit kitevő visszaéléseket követtek el. A volt számvevő segítségével különféle politikai személyiségeknek igen előnyös áron adtak el ingatlanokat. Megállapították továbbá, hogy több előkelő sorocai hölgyet az uccaseprők listáján tartottak nyilván, hogy felvehessék a nekik járó napidíjat. Az érdekeltek ezen az alapon éveken át fizetést húztak. A hatóságok a leg-szigorubb eljárást indították meg.

Vizsgálati fogságban marad a magyar n i asok vezére

Budapest. Ma foglalkozott a budapesti királvi Kuria Töreký-tanácsa zárt ülésen Szálasi Ferenc nyugalmazott őrnagy letartóztatása ellen beadott felleiyamodással. Mint ismeretes, ugyanis a tábla visszautasította azt az ajánlatot, hogy 10.000 pengő óvadék ellenében helyezték szabadlábra Szálasi, majd az óvadékok 50.000 pengőre emelték fel. A Kuria most szintén elutasította a kérelmet. A döntés határozatának megokolása kiemeli, tekintettel a büntetés előrelátható súlyosságára, valamint az így természetére, semmilyen óvadék nem látszik elegendő biztosítéknak a nyugalmazott őrnagy szabadlábrahelyezése esetén. Ami pedig a felleiyamodásnak azt a részét illeti, hogy Szálasi Béla, Szálasi Károly és Szálasi Rezső tüzérszertári tisztviselők vádlott fivérükért tiszti becsületsszavukat ajánlották fel annak biztosítékául, hogy a vádlott nem szökik meg, a Kuria ezt sem fogadhatta el biztosítékként, mert a törvény ilyen nem ismer. Szálasi Ferenc ügyét különben a Kuria augusztus 17-én tárgyalja le.

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgőnycim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Égész évre ... 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre ... 420 || Egy hónapra 70

Egy boldog redakció...

Semmi sem új a nap alatt, — még az újság sem, amelyet az antik Rómában épp oly gonddal szerkesztettek, mint napjainkban, azzal a lényeges különbséggel, hogy az újságot nem géppel sokszorosították, a híreket nem távirón és telefonon adták tovább, hanem a rotációt fűgejuu rab szolgák másolták, a távirót és a telefont pedig a kitűnően működő „fénytávíró” helyettesítette. E lényegbe vágó különbségeken kívül természetesen egyebet is fel kell sorolnunk. Például azt, hogy az antik Rómában szó sem lehetett „sajtószabadságról”. A császári udvarba befutó jelentéseket gondosan kiválogatták s közülik azokat, amelyek a „közvéleményt” érdekelhették, a Fórumon kiügyesztették, a tartományi kormányzók és hadseregparancsnokoknak, helyőrségeknek szóló híreket pedig a császári palota prefektusának felügyelete alatt álló, írástudó rabszolgákkal sokszorosították megfelelő mennyiségben. Az „antik hírszolgálat” kiépítése Augusztus császár korában kezdődött, aminek sokkal nehezebb előfeltételei voltak, mint napjainkban, amikor a technika szinte önként kínálja korlátlan lehetőségeit a sajtó számára. Mindenekelőtt kitűnő uthálózatról kellett gondoskodni, hogy a futárok és hírvivők közlekedése gyors és zavartalan legyen. Hozzájárult ehhez később a „fénytávíró” alkalmazása, amelyet a rómaiak a kinalaktól, közvetlenül a keleti népektől tanultak el. Egy antik szerkesztőség munkája tehát épp oly nehéz volt és felelősségteljes, mint napjainkban, legielljebb munkatempója volt zavartalanabb és az antik kor szerkesztőinek nyugalma teljesebb. Mert: senkinek sem jutott eszébe, hogy

római Acta Diurna „szerkesztőségét” azért, hogy cikke kimaradt a legutóbbi számból. Nem tette meg, mert nem volt módjában...

— IDŐJÓSLAT: Enyhe nyugati szél, a hőmérséklet kissé süllyed.

— Zürichi tőzsdeárlat. Páris 12.03 és fél, London 21.43 és egynegyed, Newyork 437.75, Brüsszel 74.02 és fél, Milánó 23, Amszterdam 239.25, Berlin 175.40, Prága 15.07, Varsó 82.10, Belgrád 10.00, Bucuresti 3.25.

— Mihai nagyvajda Olaszországba utazott. Bucurestiből jelentik: Mihai nagyvajda tegnap a Simpon-expresszel Olaszországba utazott. Marioara jugoszláv anyakirályné és Elisabeta hercegnő ugyancsak tegnap Bucurestiből Sinaiába utaztak.

— Belgrádba utazott Marioara jugoszláv anyakirályné. Bucuresti. Öfelsége Marioara jugoszláv anyakirályné, délután királyi különvonaton elhagyta a fővárost, hogy Belgrádba utazék.

— Dollfussné Angliába költözik. Bécsből jelentik: Dollfussné, — mint ismeretes, — jelenleg Svájcban tartózkodik és többbizben felmerült az a terv, hogy ismét Németországban telepedik le, ahol Hitler gondoskodik Dollfussné és családja elátásáról. Dollfussné néhány nappal ezelőtt ismerősei körében kijelentette, hogy nem szándékszik visszamenni Németországba, hanem gyermekeivel együtt Angliába költözik és előreláthatóan Londonban telepedik le.

— Érvénybe lépett az államvasutak csoportutazási kedvezmény. Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága közli, hogy augusztus elsejétől érvénybe lépett a vasúti csoportutazások díjszabás-kedvezménye.

— UJ IGAZGATÓ A SZÉKELY NEMZETI MUZEUM ELÉN. Sfantu Gheorghe—Sepsiszentgyörgyről jelentik: Nemrégiben halt meg Csutak Vilmos a Sfantu Gheorghe—sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeum igazgatója. A Csutak Vilmos helyébe megválasztott Herepei János beiktatása most történt meg. Az új igazgató magas színvonalu székfoglaló beszédében ismertette gazdag munkatervét, ezután Török Andor dr. elnök üdvözölte Herepei Jánost.

— Az éhhalállal küzd Ady Lédájának két nővére. Budapest. Ady Endre nagy szerelmének, Brüll Adélnak (Léda) két nővére, Brüll Berta és Margit, akik néhány év óta a magyar fővárosban élnek, szörnyű nyomorba jutottak. A két idős nőt tegnap kilakoltatták Királyhágó-uccai lakásukból. Az egykor dúsgazdag oradeal család két nőtágját, ma éhhalál fenyegeti.

— Fejedelmi esküvő Sárváron. Sárvárról jelentik: Fényes, fejedelmi esküvő zajlott le ma délelben Sárváron. Gottfried József Péter, Habsburg-lotharingiai herceg vezette oltár elé Dorothea Terézia Mária Franciska bajor királyi hercegnőt. A völgegy Péter Ferdinand Habsburg-lotharingiai herceg és Mária Antonia főhercegnő fia, míg a menyasszony Ferenc bajor királyi herceg és Izabella királyi hercegnő legfiatalabb leánya. Az esketési szertartást Mikes János gróf, püspök végezte, míg násznagyok voltak: Albrecht királyi herceg és József Ferenc királyi herceg. Az egyházi esküvőt megelőzően a sárvári főszolgabírói hivatalban ment végbe a polgári házasságkötés.

Bundák és mindennemű szörmék

nagy választékban, javítások és alakítások
rendkívüli olcsó szezon előtti áronIUGA szűcsnél Arad,
Str. Metian 15.

— Továbbra is engedélyezik a rituális vágást. Bucurestiből jelentik: Az egészségügyi minisztérium értesítette a kultuszminisztériumot, hogy továbbra is fenntartják a jelenlegi rituális vágási rendszert. Így esznek azok a tervek, melyek szerint a rituális vágást érzéketlenítés előzte volna meg.

AUFRICHT FATELEPEN
Str. Dim. Raicu 15-17száraz cser, T U Z I F A
bűk, gyertyán

OLCSÓ ÁRBAN Tel. 10-69

— Hat iskolásian és a felügyelőnő halálos csónakkirándulása. Páris. Sulyos tömegszerencsétlenség történt Saint Martin közelében. Egy nevelőintézet 6 fiatal növendéke, harmincyolc éves felügyelőnőjükkal csónakkirándulásra, a közeli folyóra ment. Orvénybe kerültek s mind a heten vízbefulltak.

— Petróleumforrásokat találtak a Dunareadeltája vidékén. Brailából jelentik: A „Creditul Minier” petróleumtársaság két mérnöke hetek óta kutatásokat végez a Dunareadeltája vidékén. A most érkezett jelentés szerint a mérnököknek sikerült petróleumforrásokat felfedezniük.

Öszinte nyilatkozat

— Kérem, egy fürdőköpenyt szeretnék...

— Ugyan kérem; de hát miért...?

— A LIPOVA—LIPPAI NÉPEGYETEM ÜNNEPÉLYES FELAVATÁSA. Lipova—Lippáról jelentik: Szombaton, július 30-ikán Lipova—Lippára érkezett Radulescu-Motru egyetemi tanár a Román Akadémia elnöke a Lipova—lippai II. Carol királyi népegyetem helyiségének felavatására. Radna állomáson Lipova—Lippa város vezetősége fogadta az akadémia elnökét. Vasárnap délelőlt a résztvevők istentiszteletet hallgattak, ami után következett a népegyetem helyiségének felavatása. Tekintettel arra, hogy a nemzetnevelésügyi minisztériumtól még nem érkezett meg az engedély az előadások megtartására, a népegyetem előadásait szeptember elején nyitják meg.

— 500 pengő adomány a Sighisoara—segesvári Petőfi-emlék restaurációjára. Sándor József, az ország magyar közéletének ismert vezető egyénisége cikket írt a Keleti Újságban és beszámolt arról, hogy a Sighisoara—segesvári sikon álló Petőfi-emlékmű sürgős és alapos javításra szorul. A cikk általános visszhangot váltott ki, mégpedig nemcsak az Ardeal—erdélyi magyarság körében, hanem mindenütt, ahol a szép és művészi írási tisztelet nem lobbant ki. A Budapesten megjelenő „Reggel” című hetilapban Szabó Zoltán, az ismert közíró foglalkozik a Petőfi-emlékmű megjavításának sürgősségével s igen méltányos formában, a nagy költő iránti igaz hódolattól eltevé, felveti annak az ötletét, hogy a magyarság körében gyűjtésnek kell megindulnia a megfelelő anyagi alap megteremtése érdekében. Hangsúlyozza, hogy meggyőződése szerint román hivatalos részről nem merül fel akadály az európai értéket jelentő költő emléke iránti hódolat ilyen módon való kifejezésének. A „Reggel” elsőnek jegyzett a gyűjtési kezdeményezés során s a maga részéről 500 pengőt ajánlott fel az emlékmű-karbantartási alap javára.

— Felrobbant a szódásüveg és feltépte egy egyetemi hallgató nyakán az ütőereket. Veszprémről jelentik: Sulyok Gyula budapesti joghallgató, aki Balaton-szabadin nyaral, vasárnap ebéd közben a napra állította a szódavizes üveget. Az üveg felrobbant és szilánkjai felszakították a fiatalember nyakán az ütőereket. Életveszélyes állapotban a székesfehérvári kórházba szállították.

— Halálozás. Popovics Szilárd C.F.R. főtisztviselő, augusztus 2-án éjjel fél 11 órakor, életének 45-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 4-én délután 7 órakor lesz a Pomenirea (Alsótemető) halottasházából. Az elhunyt főtisztviselőt kiterjedt rokonsága gyászolja.

Iroda helyiségek

Piața Avram Iancu 7. alatti házban
kiadók. Bővebbet háztelügyelőnél.

— Galați-l a Párisban letartóztatott brooklyn-i főrabbi? Bucuresti. A Capitala értesülése szerint a Párisban letartóztatott Leifer Izsák brooklyn-i főrabbi, Amerikába való kivándorlása előtt Galați-ban lakott, ott nősült és mint rabbi működött.

— Koszorúmegváltás. Bán Vilmos 200 lelt adományozott Kallós Józsefné ravatalára; Bing Hugó 150 lelt adományozott Wallfisch Arminné ravatalára, a Szeretetház javára.

— Három holttestet ástak ki és két halottat elégették a babonának hitelt adó falusiak. Deva. A babona ismét megdöbbentő cselekedetre készítette az együgyű falusiakat. A múlt hetekben Gradište községben a marhák között lépfene keletkezett és több mint harminc szarvasmarha elhullott. A lakosság suttogni kezdte, hogy bizonyára a „Strigoi” néven ismert rossz szellem az, amely az állatokat megszállotta. A Strigoi ellen a babona szerint úgy kell védekezni, hogy kiássák a rossz szellemnek képzelt halottak tetemét és azt elégetik. A falusiak ezért élnek idején kilopóztak a temetőbe és kiásták két „gyanus” férfi és egy nő holttestét, majd az egyik férfi és a nő tetemét, akikről a falu „bölcse” megállapította, hogy „Strigoiok” voltak, elégették. A csend őrség természetesen eljárást indított a halottgyalázás ügyében, a nép azonban a várható büntetés ellenére is megnyugodott és úgy hiszi, hogy helyesen járt el, mert a borzalmas bűncselekmény óta egyetlen állat sem pusztult el a faluban. Azt azonban nem veszik tekintetbe, hogy közben kintjárt a megyei állatorvos a községben és az egészséges állatokat védőoltással látta el, így a veszély elmúlását az orvosi beavatkozás, nem pedig a „rossz szellem” népitélet után való kiűzése okozta.

A vásár- és ünnepnapok munkaszünet új rendje

Bucaresti. A közmunkaügyi minisztérium előterjesztésére a minisztertanács rendelet-törvényben szabályozta a törvényes munkaszünet kérdését. A rendelet törvényes munkaszüneti napoknak nyilvánítja a következő ünnepnapokat:

Újév, január hatodik, január 24. Szent György napja, húsvét első és második napja, május 1, május 10, hősöknapja, június 8, karácsony első és második napja.

Külön fejezetben történik rendelkezés a borbély- és fodrászüzemek vásár- és törvényes ünnepnapok munkaidejéről. Ezek szerint a borbély- és fodrászüzemek nyitva tarthatók vásár- és ünnepnap délig, azzal a feltétellel, hogy a vásárnap foglalkoztatott személyzet teljes 24 órai pihenőt kapjon, ezen üzemek kötelesek tehát hétfő délig zárva tartani.

Az üzletek nyitva tarthatnak vásárnap- és ünnepnapon az esetben, ha ez a nap újév vagy húsvétot megelőző napra esik, valamint az esetben, ha karácsony első napja hétfőre esik. Ebben az esetben az üzletek kötelesek az alkalmazottaknak karácsony és húsvét harmadik napján szabadnapot adni.

A törvényes intézkedések keresztülvitelének ellenőrzésével a munkaügyi minisztérium és a betegsegélyzőpénztár illetékes közegei kapnak külön megbízatást miniszteri rendelettel.

— Meghaladja az egymilliórdot Bucaresti költségvetése. Tegnap készült el a főváros költségvetése, amelyet benyújtottak a belügyminisztériumhoz jóváhagyás végett. A költségvetés 1 milliárd 100 millió leiról szól.

— Elrendelték Ioanas Vasile volt gál-előjáró letartóztatását. A Timisoara—temesvári tábla foglalkozott azzal a felelősséggel, amelyet az aradi ügyészség Ioanas Vasile volt gál-előjáró szabadlábrahelyezése ellen adott be. A tábla a felelősségnek helyt adott és elrendelte Ioanas Vasile letartóztatását.

— Nehézségekbe ütközik a magyar öt éves gazdasági terv megvalósítása. Budapestről jelentik: Egyes előjelek szerint az öt éves gazdasági terv előreláthatólag nem váltja be a hozzá fűzött reményeket. A „Pesti Napló” megjegyzi, hogy az állami rendelkezések nem küszöbölték ki a fogyasztás következtében beállott hiányt. Ipari körökben panaszkodnak, hogy a jövedelmiadó nemcsak kevés jövedelmüket emészt fel, hanem nagyon sokszor a meglévő tőkéhez kell nyulniuk.

— Negyven vagon hal maradt egy lecsapolt tó fenekén. Bucaresti. A Constanta melletti Coghirleni községben a földművelésügyi minisztérium 100 hektár területi tavat adományozott a földműveseknek legelő céljaira. A tavat lecsapolták, vizét a Dunarecába vezették. A lecsapolt tó fenekén 30—40 vagon hal maradt, a falusi lakosság nagy öröme.

— Új tisztikart választott a Cluj—kolozs-dobocai kör. Unitárius egyházkör. Hétfőn új tisztikart választott a „Cluj-doboca kör” unitárius egyházkör. A választás népes ülés előtt Abrudbányai Ede körüli gondnok vezetésével ment végbe. A gyűlés előtt az Aradon is ismert Komjászeghy Géza bihari lelkész mondott magasszárnyalású imát, majd megkezdődtek a tisztújító választások. Először is az új esperest választották meg Barabás Miklós Ánd—nagyenyeli lelkész személyében. Ürmösy Károly esperesi megbízatása ugyanígy lejár. Ürmösy Károly huszonhat év óta állott a „Cluj-doboca kör” egyházkör élén és hivatását mindig a leglelkismeretesebben látta el. Most előrehaladott korára és elfoglaltságára hivatkozva, minthogy megbízatása is lejárt, benyújtotta lemondását. Egyházköri jegyző Fülöp Elemér Chidea—kidei lelkész lett, míg közügy igazgatójának Komjászeghy Géza bihari lelkészt választották meg. Fontos pontja volt a tisztújító közgyűlésnek Gál Kelemen dr. felügyelő gondnoki tisztségéről való lemondása. A közgyűlés a felügyelő gondnok lemondását sajnálattal vette tudomásul. Az új felügyelő gondnok megválasztásáról az egyházi képviselő tanács fog gondoskodni. Az ülésen számos új tagot választottak be Aradról is a fejelelmi és közigazgatási bizottságba.

— Uszógyógyászati értekezlet pénteken a rendőrkveszturán. Az aradi rendőrkvesztura illetékes ügyosztálya felszólítja az Aradon lévő összes uszó-egyesületeket, hogy pénteken délután 5 órára küldjék el egy-egy megbízottjukat a rendőrség 31. számú szobájába. Oprita Chirita rendőrszűzhez, aki fontos közlést hoz tudomásukra.

— Sportegyesületek jogi személyisége. Bucaresti-ből jelentik: A „Monitorul Oficial” mai száma királyi rendeletet közöl, amely szerint több egyesület jogi személyiséget nyert. Ezek között szerepelnek a következő egyesületek: Tricolor (Arad), Jiul (Petroșani—Petroșény), SC Lonea (Petrila), Lonea (Hunedoara—Hagyadmege), SC Minerul (Luneni—Lunény), FC Rapid (Bucaresti), AMEFA (Arad), FC Ripensia (Timisoara—Temesvár), valamint a következő szövetségek: korcsolya, evezős, kézilabda, Wolléilabda, tenisz, motorkerékpár, ping-pong, jégkorong, kerékpár.

— FELFEDEZTÉK A KILENCVENHARMADIK ELEMET. Párisból jelentik: A Tudományos Akadémia hétfői ülésén Perrin bejelentette a Mendeleff táblázat szerinti kilencvenharmadik elem felfedezését. Az új elem a ritka földiémek közé tartozik.

Ki az a Weidmann kapitány?

Az angol királyi pár párisi látogatásának szenzációjával egyidejűleg járta be a világ sajtóját az a hír, hogy Weidmann kapitány, Hitler vezér és kancellár szárnysegéde és jobbkeze Londonban tárgyalásokat folytatott Halifax lord külügyminiszterrel. Weidmann kapitány már vissza is tért Berlinbe, az utazása okozta érdeklődés azonban még nem ült el.

Az „Evening Standard” jelentése szerint, Hitler adjutánsa arról biztosította — félhivatalosan — az angol külügyminisztert, hogy Németország a cseh-szlovák kérdéssel bezárólag kész minden Angliát és Németországot érdeklő problémát békés eszközökkel és kölcsönös beleegyezés árán megoldani. A tárgyalásokon kívül sokat írnak az angol lapok Weidmannról magáról is, aki a jelentések szerint, nem volt nemzeti szocialista abban az időben, amikor Hitler szeme rátévedt s adjutánsának választotta.

Fritz Weidmann kapitány a háború idején annak a századnak a parancsnoka volt, amelyben Hitler köz-katonaként szolgált. A háború és békekötések után Weidmann lemondott rangjáról s minden politikától és közszerepléstől mentes életet élt, amely idő alatt a káplárként lezserelt Führer előbb sejtparancsnok, aztán a nemzeti szocialista párt vezére, végül pedig Németország — Nagynémetország — felhatalma és egyeduralkodó kancellárja lett.

1934-ben Weidmann, aki történetesen Berlinben tartózkodott, kihallgatást kért Hitler kancellártól. A Vezér, miután a kihallgatás befejeződött, arra akarta bírni volt felettesét, hogy őrnagyi rangban szegődjön mellé s legyen személyes szárnysegéde. Weidmann gondolkodási időt kért s a vezér személyes s rá nagy súlyt helyező kívánságára, továbbra is kapitányi ranggal a Führer szárnysegéde lett.

1935. januárjában átvette Hitler kancellár személyes lakosztályának vezetését s ugyanakkor Hess Rudolf mellé tagozati főnöknek nevezték ki.

Az angol lapok megjegyzik, hogy Weidmann elhívása idején nem volt tagja a nemzeti szocialista pártnak.

— Egy munkanélküli pesti fiatalember feltalálta a növényhúst. Évtizedek óta sokan próbálkoznak a tökéletes növényi hús-pótlószert előállításával, de sikeresen. Most egy pesti fiatalembernek — mint a Magyar Feltalálók Szövetsége igazolja — sikerült olyan növényi tápszer készítenie, melynek élvezése a húsévs tökéletes illúzióját kelti. A feltalálóról és nagyjelentőségű találmányáról rendkívül érdekes cikkben számol be gróf Bethlen Margit népszerű szépirodalmi lapjának, az „Ünnep”-nek most megjelent új száma. A 68 oldalas albumakú „Ünnep” ezúttal is rengeteg olvasnivalót és remek képeket ad. Főelárúsító: Journal Import, Oradea, Bul. Reg. Ferdinand 46. Egy szám ára 15 lei.

— A „Párisi Divat” augusztusi száma ismét gazdag tartalommal jelent meg. A szebbnél-szebb ruhákon kívül már egész sereg őszi kosztüm és célszerű ruha a hűvösebb napokra található benne s a szép gyermekruhák között előírások iskolaruhák is. Az irodalmi oldalakon remek novellák, versek, cikkek váltakoznak.

Megloptak két bucuresi-i primadonnát Carmen Sylva lüldön

Constanta. Vakmerő lopást hajtottak végre Carmen Sylva-füldön. A tettesek a bucuresi-i Nemzeti Színház két tagját, *Nafasa Alexandrát* és *Mierescu Victoriát* károsították meg. A két színésznő a Popovici-szállodában lakott és a tettesek az ablakon keresztül hatoltak be a szállodai szobába és a színésznők ékszerdobozából nagyértékű karkötőket, gyűrűket, fülbevalókat, egy revolvért, nagyobb összegű készpénzt és egy betétkönyvet vittek magukkal.

Szovjet-repülő új magassági rekordja

Moszkvából jelentik: Fedosiev szovjet-orosz repülő, sportgéppel 2718 méterrel javította meg a magassági rekordot, amely eddig 7975 méter volt és a francia Japy Andrée pilóta tartotta.

— Az aradi mérkőzések bíróküldése. A vásárnap aradi mérkőzésekre a bíróküldő bizottság a következő játékvezetőket delegálta: Törpe bajnokság: Gloria pályá: 8.30: Gloria—CAA, bíró Clorogariu, 9.45: SGA—Titanus, bíró Pfeiffer, 11: Olimpia—Hakoah, bíró: Polareczky. CAA pályá: 9 óra: Unirea—AMEFA, bíró Cipuliga, Díjmérkőzés: Intelegera pályá: 16: Crișana—Transilvania bíró Macean, határbíró Marita, Intelegera—Tricolor, bíró Burdan, határbíró Darázs.

— SZOBROT EMELTEK EGY HALNAK. Az olaszországi Littoria nevű városban nemrégiben nagyszabású ünnepség keretében leplezték le egy halfajta tiszteletére emelt szoborművet. A Délamerikából importált halfajta egy-egy jól fejlett példány csupán néhány centiméter, de elpusztítja a maláriát terjesztő szunyogok petéit. A halfajta nagy hasznára volt a Littoria környéki lakosságnak, mert amióta a halat tenyésztik, szinte teljesen megszűnt a malária azon a környéken. Az eredeti szoborművet Littoria város központjában emelték.

— Dr. Antal bőrgyógyász és urológus hazaérkezett. Str. Goldis. 14.

— Özv. Wallfisch Árminné temetése. Szerdán délután fél 10 órakor hatalmas részvét mellett temették el özvegy Wallfisch Árminné, született Basch Emiliát. A 81 éves korában elhunyt uriaszony temetése a régi zsidótemető halottasházából ment végbe. A gyászszertartás során az Aradról távol levő Vágvölgyi Lajos dr. főrabbi helyett Szántai Lajos tanító, a főrabbi helyettese mondott mélyenszántó megható beszédet, amelyben az elhunyt érdemeit emelte ki. A gyászszertartás befejezése után Wallfisch Árminné földi maradványait a nagyszámú és előkelő gyászoló közönség a családi sírboltba kísérte, ahol a kriptában helyezték örök nyugalomra.

— Műgumi karbidból. Tokióból jelentik: Mitsubishi-bányavállalat osakai laboratóriumának sikerült hosszú kísérletezés után karbidból műgumit készítenie. Az új műgumi sokkal tartósabb és ruganyosabb, mint a természetes, de nem olyan jó szigetelő. Miután Japán karbidkészlete majdnem kimeríthetetlen, remélik, hogy az új műgumi tömeggyártásra nagyon olcsó lesz.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:
ANGEL gyógyszerész, Piața Catedralei 16.
(Tel.: 15—30.)
OMESCU gyógyszerész, Bulev. Reg. Maria 16
(Tel.: 14—80.)
KESZTENBAUM gyógyszerész, Strada Mărăsești 68. (Tel.: 14—70.)

VATA DE JOS

kénés és szénsavas hőgyógyfürdő

szenzácós gyógyhatású: rheuma, osz, köszvény, ischias, lobbosodás, aranyer, vizsért, ulás és külnböző női bajoknál

Ardeal legolcsóbb gyógyfürdője

Telefon:
Vata de Jos
No. 6

Vasuti

kedvezmény. Teljes napi

pensio regeli, ebéd, vacsora, lakás lei 140

Külföldi konyha. Allando zene, meleg uszoda, tennisz, tano, kirándulo

helyek. Orvosi ellenörzes. Ateleitit gyógymedenoe. Prospektust szivegen küld a s igazgatószag.

Napos oldal

Strand

Feksznek az emberek a homokban, ki háton, ki hason, ki árnyékban, ki napon, tizenegytől fél kettőig és közben a következő dolgokkal foglalkoznak:

1. **Munka.** Egy ur hason fekszik és füvet húz, ki a homokból. Szép óvatosan húzálja őket, hogy a gyökereik is kijöjjen, mert különben nem gilt az egész. Aminél fogva ha egy-egy fűszál véletlenül elszakad, nevezett ur nagyon, de nagyon bosszankodik. A kitépett füvet apró, takaros kis halomba rakja, a mellé a csomó fehér kavics mellé, amin egy hölgy dolgozik. A hölgy ugyanis a kavicsokat szortírozza. Külön a fehéreket, külön a szürkéseket és egy harmadik kis kupacba a feketéket. Ilyen azonban, sajnos, nagyon kevés van és ez okból a hölgy már kétszer is arébb gurult egy-egy testszélességnyivel, mert úgy látta, hogy arrafelé több a fekete kavics. Vagyis már ebből is látható, hogy ez a kavicszortírozás korántsem olyan könnyű munka, mint amilyen nek az ember első pillanatra hinné.

2. **Művészet.** Másodéves egyetemi hallgató fűszálát vesz a szájába és cirpel. Ez nagyon imponál a főgimnáziumi rajztanárnak és ő is cirpelni akar, de nem tud. Erre, hogy megmutassa, hogy azért ő se utolsó legény a talpán, emberfejet rajzol a homokba. Először a kezével, aztán a lábával. Utóbbi mutatványát mindenki tisztelettel nézi. Hiába na: aki művész, az művész.

3. **Eszmezsere.** Fővárosi ügyvéd nem a homokon fekszik, hanem a partvédő betonszegélyen. Mellette, guggoló ülésben, felhúzott térdekkel, mereven nézi a vizet. Előkelő Orvos. Aszondja Fővárosi Ügyvéd: Meleg van ma. Előkelő Orvos helyeslőleg bólint, majd egy félóra múlva megjegyzi, hogy: Az ott a füredi hajó. Aztán nem szól, csak egy szót se, egész délelőtt.

4. **Nevelés.** Különböző szigoru mama beszél a vízbe: Emőke, azonnal kijönni! Emőke erre gyorsan a víz alá merül. Mikor újra kidugja a fejét, aszondja a szigoru mama, valamivel bágyadtan, hogy Emőke, megpofozlak! Mire Emőke, szó nélkül beuszik a mély vízbe, a mama csüggően néz utána és ezzel a dolog el van intézve.

5. **Lelkiélet.** Szakállas főügyész komoran, összeráncolt homlokkal ül a napozódeszkán. Már egy félórát ül ott és mélyen, elmerülten gondolkodik. Problémái vannak. Nem tudja, hogy bemerjen-e a vízbe, vagy ne merjen be?

6. **Meteorológia.** Parányi szellő kerekedik. De hirtelen. Az emberek meglepetten emelik fel a fejüket és nagyon felizgatja őket ez a dolog. Van aki a vizet nézi és azt mondja, hogy eső lesz, mert fodros ugyan a víz, de nem elég zöld. Erre egy fiatal leány kijelenti, mégis csak eső lesz, mert a tulsó part nagyon közel látszik, de egy öreg néni megnyugtató, hogy nem lesz eső, mert nem csipnek a legyek. Most jön az uszmester, először az égre néz, aztán a tulsó partra, majd belekóp a vízbe és azt mondja, hogy eső lesz, de csak holnap. Mindenki úgy néz rá, mint egy táltosra.

7. **Időszámítás.** Valaki azt kérde: hány óra lehet? Egy illető ur azt mondja, hogy negyed kettő, mert ő akkor ment a vízbe, amikor a déli vonat futyult, azóta beuszott, kiuszott és ez a két művelet nála együttvéve pontosan hetven percig szokott tartani. Mire előbb említett szigoru mama megint bekiált a vízbe, hogy aszondja: Hallod, Emőke? Azonnal kijönni! Féltizenkettőkor mentél be a vízbe és már negyed kettő. Azonban Emőke felháborodva tiltakozik, hogy ugyan, de-hogyis, hát iszen ő legfeljebb egy félóra óta van a vízben. Erre mindenki összenéz és a kétféle információ alapján most már senki se tudja kiszámítani, hogy valójában hány óra lehet? Pedig

most már tudni szeretnék. Mindenki. És a kabinosnak van egy órája, de az benn van a kabinjában. Innen úgy ötven lépésnyire. Oda lehetne menni és meg lehetne nézni. De nem megy oda senki.

8. **Flört.** Rómeo gondosan betemeti Julia lábát nedves homokkal, aztán száraz homokot szór a tenyerébe. Mikor Julia marka tele van homokkal, akkor lassan felemeli a karját és a homokot rászórja Rómeó térdére. Rómeó erre azt mondja: Köszönöm, sose fogom elfelejteni. Mire Julia elneveti magát és azt mondja halkan, szerelmesen: Hólyag!

9. **Ugyanez zenével.** A strand rádióhangsórója recsegve bömböli, hogy: Fogadj el egy jótanácsot tőlem, ne féli, az álmoktól. Ennek hatása

alatt Rómeó lágyan és érzéssel megpaskolja Julia karját, mire Julia azt mondja, szemérmes bunsósággal, hogy: Ugyan Feri, ne vacakoljon, mindenki-idenéz.

10. **Jó vicc.** Tóni fekszik a fűvön és szárad. Már egészen száraz. Mariska most jön a vízből, az összefogott két tenyerében vizet hoz és hozományát hirtelen Tóni hátára locsantja. Tóni rémülten ugrik fel, mindenki röhög. Remek vicc. Mindenki nagyon meg van elégedve. A strandon nagyon hamar meg vannak az emberek elégedve. Amihez képest nagyon kérem minden jóakarómat, hogy jelen szerény kis írásomat lehetőleg ott olvassák. A strandon.

Zágon István

Fontos tudományos felfedezés Dél-Afrikában

Megtalálták az összekötő kapcsolatot az ember és a majom között

Fokvárosból jelentik: Dr. Robert Broom, ismert skót származású dél-afrikai tudós bejelentette, hogy Cape tartományban, Sterkstroom mellett folytatott ásatások során olyan koponyarészeket találtak, amelyek, ha az első feltevések igaznak bizonyulnak, megoldják a fejlődés tan régi problémáját és megjelölik azt az összekötő kapcsolatot, amely az ember és az emberszábas majom fejlődéstörténete között mindezekig hiányzott.

— Ma már bizonyosnak tekinthető, — jelentette ki Robert Broom — hogy Dél-Afrikában, mintegy kétfélmillió esztendővel ezelőtt olyan nagyméretű, emberszábas lények éltek, amelyek fejlődéstaniilag sokkal közelebb álltak az emberhez, mint akár a csimpánz, akár a gorilla.

Minden valószínűség amellet szót, hogy a mai értelemben vett ember ebből a jégkorszak előtti, emberformájú lényből fejlődött ki. A most vizsgálata alatt álló koponya, noha nem teljes, az agyvelő méretein kívül minden szükséges adat megszerzésére alkalmas. Majdnem sértetlenül maradt meg

az arccsontrendszer nagyobb fele, a koponya baloldali alsó fele, amelyen tisztán látható a fül elhelyezése, a pofacsont és az áll kialakulása.

— Majdnem teljes és tökéletes felső állkapocs áll rendelkezésünkre, benne az összes fogakkal. Az arc szerkezete az emberéhez hasonlít, nem a gorillához, mert jelentékenyebben laposabb. Ha a rekonstrukciós mesterség gyakorlati adatainak hinni lehet, a most felfedezett dél-afrikai lény agyveleje mintegy 600 köbcentiméter lehetett, tehát jelentősen kisebb, mint a mai emberé, de sokkal fejlettebb, mint az emberszábas majmoké.

Dr. Broom felfedezésére vonatkozóan I. B. S. Haldane professzor a következőket jelentette ki:

— Dr. Broomot egyiknek ismerem a világ két legnagyobb őslénytani tudósa közül. Szakértelmét, jóhiszeműségét és tudományos gondosságát számos esetben bebizonyította. Az egész tudományos világ érthető izgalommal várja felfedezéséről és vizsgálatairól szóló további beszámolóját.

Parancsol, uram, egy új szemet?

Egy angol sebész korszakalkotó műtétet végzett. — Idegen szaruhártya átültetésével visszaadta egy asszony szemevilágát

LONDON. A „British Medical Journal” című angol orvosi folyóirat csodálatos sebészeti műtétről számol be, mely minden bizonyítással korszakalkotó szerepet fog betölteni a szemészet történetében. A londoni orvosi lap a hírneves sebész nevének elhallgatása mellett leírja, hogyan adták vissza egy teljesen megvakult nő szemevilágát.

Az illető egy 24 esztendő fiatalasszony volt, aki rendkívül súlyos szemgyulladás következtében már semmit se látott, amikor a szemészeti klinikára beállították. Itt azonnal megállapították, hogy a szaruhártya gyulladása okozta a súlyos szembajt, aminek következtében mindkét szem teljesen fehér lett és teljes vaktságot idézett elő.

A sebész megvárta, amíg egy olyan páciens hoztak osztályára, akinek egyik szemét sérülés következtében el kellett távolítani, de amely megsérült szem egészséges szaruhártyával rendelkezett. A következő órákban már végre is hajította a műtétet olyképpen, hogy az elváltatandó szem egészséges szaruhártyáját különválasztotta és azt az átültetésig az emberi vér sűrűségével azonos sós vízbe helyezte és így életben tartotta annak sejtjeit.

A műtét kiválóan sikerült. A páciens, bár súlyos fájdalmak után, de látni kezdett. Az átültetett szaruhártyában megindult a vérkeringés és néhány hét leforgása alatt a vak asszony

viszonylagosan teljes látását, annyira, hogy most a legparányibb nyomtatott betűt is olvasni tudja.

FORUM

A városvezetőség figyelmébe

Mélyen tisztelt Főszervező ur!

Tisztelettel felhívjuk a polgármester ur figyelmét a Segá-ségai lakók alábbi kívánságaira:

Segá-Ségát a belvárossal a Nicolae Bolcaş és Aprodul Purice utcák kötik össze. Ezen az útvonalon bonyolódik le a Segá-Séga és Bujac-Buzsák felé irányuló forgalom kilencven százaléka. A két utcát még éveken ezelőtt kavicssal töltötték fel, idővel azonban a kavics elporladt és szárazság idején egy-egy jármű elhaladása alkalmával olyan porfelhő keletkezik, ami lehetetlenné teszi az ablakok nyitvatartását.

Egy másik dolog, amire tisztelettel felhívjuk a polgármester ur figyelmét, hogy a Segá-ségai cigányok valóságos terrorizálják az utcán közlekedő polgárokat. A hajnali óráktól kezdve megindulnak kézikocsijaikkal a gyalogjárón és egyrészt olyan lármát csapnak, hogy az abban az utcában lakók számára lehetetlenné teszik az alvást, másrészt pedig a gyalogjárót teljesen elzárják, amiért a közönség kénytelen a kocsitra kitérni, mert a legkisebb figyelmeztetésre a legreprodukálhatatlanabb kifejezésekkel válaszolnak.

Tisztelettel kérjük Orezeanu Romulus polgármester urat, hogy az alábbi intézkedések hozatala által a fenti állapotnak véget vetni méltóztassék. 1. A Nicolae Bolcaş és Aprodul Purice utcákat legálább havonta egyszer — eső után — megtisztítsák a sártól.

2. A közrend, köztisztaság és a közlekedési szabályok helyreállítása végett állandó rendőrszemélyt rendeljenek ki a cigányok és a kerékpáron közlekedők tulkapásainak megfékezésére, illetve megszüntetésére. Mély tisztelettel: az Arad-ségai lakók.

Propaganda

társasutazás Franciaországba utlevél és vízum nélkül

aug 14-től szept. 3-ig Velence—Nizza—Paris—Rheims—Milano.

21 napra. Arak már 13.300 le től

A beiratkozáshoz csak egy fényképes személyazonossági igazolvány szükséges, minden más irat nélkül. Beiratkozási határidő: Aug. 14-ig. Kérjen részletes prospektust és rezerválja idejében helyét a WAGONS-LITS/COOK és az EUROPA Menetjegyi irodákban.

SPORT KÖZLÖNY

A Gloria és AMEFA tartalékcsoportjai is résztvesznek a másodosztályu bajnokságban

Nem valósítják meg a kétszorosított elsőosztályu bajnoki beosztást

A kerületi sportszövetség keddi ülésén a bajnoki beosztással kapcsolatosan igen fontos határozatokat hoztak. A másodosztályu egyesületek körében ugyanis az a óhaj merült fel, hogy ezévből töröljék a másodosztályu küzdelmeket és a bajnokságot az első osztályhoz tartozó két egyenértékű csoportban bonyolítsák le. Ezt a tervet sem a szövetség illetékes tényezői, sem pedig a régi elsőosztályu egyesületek nem fogadták tetszéssel és hosszas tárgyalás után úgy döntöttek, hogy külön első és külön másodosztályu bajnokság kerül ezévből is lebonyolításra.

Az elsőosztályu csapatok létszámát a C) ligából visszakerült Olimpiával egészítették ki tízenketőre, a másodosztályu bajnokságban pedig szereplésre jogosították fel az A) ligás két csapat, a Gloria és az AMEFA tartalék-együtteseit.

ilyenformán a másodosztály iránti érdeklődés jelentősen megnövekszik, aminek csak a régi másodosztályu egyesületek látják hasznát.

A bajnokság sorsolását augusztus 16-án ejtik meg és az első, illetve másodosztályban a következő egyesületek vesznek részt a bajnoki küzdelemben:

Első osztály: Olimpia, Inteligerea, Titanus, Tricolor, CAA, SGA, Astra, Unirea, Transilvania, Gaiana, Hakoah, Crisana.

Másodosztály: Banatuk, Fortuna, Sparta, Vulturul, AMRA, CAR, Gloria II, AMEFA II.

Tilea dr., a futbalszövetség elnöke:

„Nem lehet félévenként változtatni a bajnokság beosztásán, a kiesett csapatok küzdjenek a visszajutásért”

Bucuresti. Tilea Viorel, a labdarúgószövetség elnöke nyilatkozott a saltó képviselőnek és többek között a következőket mondta:

— Végtelen sajnálom, hogy több olyan csapat kiesett az A) osztályból, melyek heradhatatlan érdemeket szereztek a romániai labdarúgásban. Így például az amatőr Univerzitatea, az Unirea Tricolor, a CAO, a Crisana és mások. Hibás nem vagyok ebben. A közönségnek meg kell értenie, hogy a bajnokság lebonyolításának rendszerét nem lehet minden féléven megváltoztatni. A csapatok is viselik el sportszerűen helyzetüket és alapos felkészültséggel harcolják ki az A) osztályba való visszajutásukat.

Népes edzést tartott az AMEFA

Szerdán délután az AMEFA-pályán Stoffa edzői irányítása mellett népes edzést tartottak az AMEFA játékosai, amelyen csak Sádovskij és Geroi nem jelent meg, továbbá Szabó Béla. Gimnasztikai gyakorlatok, magasugrás vezették be az edzést, a magasugrásban Praszler bizonyult legjobbnak, mert a 155 cm.-t is átugratta. Ezután lövőgyakorlatok következtek, itt főleg Batrin bombái imponáltak. Pénteken kerül sor újabb gyakorlattozásra, vasárnap azonban nem játszik a csapat.

Franciskánus papnövendék, mint kerékpárversenyző

Vasárnap fejeződött be Európa legnagyobb kerékpárversenye, a Tour de France, amelyet az olasz Gino Bartali nyert meg 148 óra 24 perc 50 mp. alatt a belga Vervaecke s a francia Cosson előtt. Nagy sportversenynek aligha volt még érdekesebb győztese, mint Bartali, aki a magánéletben harmadéves franciskánus papnövendék. A Tour de France-on a 13-as számú gépet kapta, ennek ellenére mégis megnyerte a „sárga trikót”, a Tour de France győztesének kijáró szimbólumot.

És a franciskánus papnövendék-kerékpárversenyzőt a verseny céljából, a Parc des Princes pályán ötvenezer néző ünnepelte.

O Vulturul (Galsa)—Victoria (Ineu) 3:1 (0:1). Galsáról jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Az elmúlt vasárnap mérkőzött egymással a galsai Vulturul és az Ineu—borosjenői Victoria futballcsapata. Az eredmény 3:1 (0:1) volt. Góllövők a Vulturul részéről: Dragos, Patean és Karmiol, míg a Victoria egyetlen gólját Havas szerezte. Jók voltak Zabb, Dragos, Darlea, illetőleg a Cucuba testvérek és Dumitras. Kétünnen bírskodott Omescu.

„Hátról!”

Az Unirea Tricolornak az UDR ellen beadott feladványát, mint ismeretes, a legfelsőbb szövetségi tanács elutasította. Ezzel kapcsolatban az a hír terjedt el, hogy az Unirea Tricolor feloszlik. Ezt a hírt cáfolják most az egyesület vezetői és kijelentették, hogy az Unirea Tricolor a B) ligában fog működni.

Sonny Niculescu, az U. Tricolor kitűnő középcsatárát egyesülete kiadta a Juventus részére 100 ezer lei váltásdíjért. Sonny Niculescu az őszi idényben már a Juventus színeiben fog szerepelni.

A Wembleyben lebonyolításra kerülő uszó világ-bajnoki tornára lezárultak a nevezések. A vízpolóra kilenc nemzet: Anglia, Belgium, Hollandia, Jugoszlavia, Franciaország, Lengyelország, Magyarország, Németország és Olaszország, a 4x200 méters stafétára Anglia, Franciaország, Németország és Magyarország, Németország és Olaszország nevezett be.

Az AMEFA vasárnapi kertiünnepélyén, amelyet az Aradulnou—ujaradi „Tündérváros”-ban tartanak, a régi AMEFA-hangulat elevenedik fel. A rendezőség serény munkával folytatja az előkészületeket, hogy a közönség minden rétegének igényét kielégítsék. Különösen a tombola tart igényt nagy érdeklődésre, amelyen eddig még nem tapasztalt gazdag készlet kerül kiosztásra.

A Gloria vezetősége azzal a gondolattal foglalkozik, hogy külföldi középiedezetet szerződtet. Régi játéka ugyan megnyerte a vezetőség tetszését, de a kitűnő fiatal játékos még nem rendelkezik azzal a rutinnal, amely nagy nemzetközi bajnoki mérkőzések megvívásához szükséges. A Gloria Mórétól, a Bocskaltól, majd a Ferencváros válogatott középiedezetével tárgyal és amennyiben a tárgyalások sikerrel zárulnak, úgy Mórétől a Gloriában fog szerepelni.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

Népszavazást tartanak a bazeli kantonban a nemzeti szocialista párt működése miatt

Bazel. A bazeli kantonban működő szocialdemokrata párt mozgalmat indított, amelynek értelmében népszavazással döntenek afelől, hogy a kanton lakossága kívánatosnak tartja-e a nemzeti szocialista pártok működését. Miután a szocialdemokrata párt a népszavazáshoz szükséges aláírásokat megszerzte, azt meg is fogják tartani.

UJ KÖNYVEK

— Erdei Ferenc: „Parasztok”. Parasztok nincsenek kezdettől fogva és nem is maradnak fenn örök időkre. A parasztság folytonos társadalmi harcok egyik állomása: lett, van és elmúlik s átadja helyét más társadalmi rétegeknek. Erdei Ferenc: „Parasztok” című könyvében az európai parasztság változó típusai jelennek meg, mint ennek a különös társadalmi világnak eleven és izgalommal teli megtestesítői. A magyar paraszt mint a legkritikusabb paraszttípus jelenik meg többi európai sorsátai között s az összehasonlítás révén színt és igazi értelmet nyer mindaz, amit a magyar parasztról az utóbbi évek különös érdeklődése során megtanultunk. Az író, aki maga is végigélt a parasztlelet minden stációját, tökéletesen egybeolvad a tárggyal s írását meleg szubjektivitás teszi meggyőzővé. Erdei Ferenc: „Parasztok” című műve az Athenaeum „Magyarország felfedezése” c. sorozatban jelent meg. Az első kötete Féja Géza: „Viharsarok” három kiadásban teljesen elfogyott és nem kapható. A második kötet Erdei Ferenc: „Futóhomok” füzve 139.— lei, kötve 165.— lei. Erdei Ferenc: „Parasztok” ugyanolyan szép kiállításban és kiadásban csak füzve jelent meg, ára 165.— lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj. Kérje az Athenaeum-újdonságok jegyzékét.

— Sir Galahad: „Bizánc”. A kultúrtörténeti munkák sorozata markáns új könyvvel gazdagodott. Sir Galahad: „Bizánc” című munkájával. Bizánc a rejtélyeknek, misztikus, ködbeburkolt uralkodóknak, hadvezéreknek és ceremóniáknak fogalmát testesíti meg számunkra. A világnak egyetlen birodalma sem volt, amelyről annyi hamis elképzelés keringett volna, mint erről a birodalomról, mely a nagy római impérium tradícióit mentette át a maga különös formáiba. Ennek a római civilizáció késői új ágának nem született eihatózó folytatása mai kultúránkban, ha a törvényalkotást leszámítjuk. A mai nyelv csak a „bizantinizmus” szót örizte meg belőle, mely a korrupciónak, hajbókólnak jelzője. Aki elolvassa Sir Galahad könyvét, csodálkozva látja, hogy Bizánc hatalmas, jórészt népi politikát követő császárok boldog, mély, harmónikus kulturájú birodalma volt s az izgalmas fejezetek során a gazdag tudományos adatok mellett egy nagy álam gyönyörű lendületének és megrázó bukásának élményével gazdagodik. Sir Galahad: „Bizánc” című műve az Athenaeum kiadásában jelent meg, az „Európai Kultúra Története”-sorozatban, amelynek alábbi kötetel: Homo: „Római kultúra”, Croiset: „Görög kultúra”. Kötete vászonkötésben számos illusztrációval 198.— lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj. Kérje az Athenaeum-újdonságok jegyzékét.

— Nagy József: „Orosz történelm”. Nagy József ilyen című kötete másodszor jelent meg, helyi kiadványban. A könyv íróját előnyösen ismeri az aradi olvasóközönség „Amikor a fegyverek beszélnek” című kitűnő siker aratott könyvével kapcsolatban. „Orosz történelm” című könyvét is nagyrészt saját élményei nyomán írta meg a szerző, aki nyolc évig barankolt Ázsiában, illetőleg Oroszországban a legkalandosabb életkörülmények között. Könyvében négy különleges történet nyújt az olvasónak, melyeknek mindegyike lebilincselő közvetlenséggel ragadja távolkeletre az olvasó képzeletét: az urali őserdőbe, a cári palota tivornyás éjszakájába, egy forradalmár-kém izgalmaiba és a hipnotikus erejű Raszputin misztikumába. Olyannyira érdekes és könnyed stílusban szerkesztett írások ezek a történelmi, hogy föltétlenül kiváló élvezetet nyújtanak.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik felejtethetetlen kislányunk

Ritikánk

temetésén résztvettek, részvételükkel mérhetetlen fájdalomunkon enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk halás köszönetet.

Ca. vasina A.ajos és neje
Kremicsek Margit.

KOZGAZDASAGI KOZLONY

A tűzifakivitel betiltását kérik az aradi fakeskedők

Az aradi fakeskedőket rendkívül kellemetlenül érinti a tűzifa árának ugrásszerű emelkedése, amelyet a kereskedők teljesen indokolatlannak tartanak. A kereskedőknek az az álláspontja, hogy a termelőknek főképpen az utóbbi időben semmi okuk nem volt arra, hogy az árakat emeljék és ennek ellenére hat hét leforgása alatt a tűzifa árában bekövetkezett emelkedés megközelíti a husz százalékot.

Mivel a termelők gyakran hivatkoznak arra,

hogy a kivitel növekedése idézi elő az árak emelkedését, az aradi fakeskedők küldöttségileg jelentek meg a kereskedelmi s iparkamaránál, melynek vezetőségét arra kérték, hogy járjon közbe a tűzifa kivitel betiltása érdekében. A kereskedőknek egyébként az a véleménye, hogy a kivitel rövidesen amugyis csökkenni fog, mert a belföldön elérhető árak ma már megközelítik a magyarországi exportárakat.

A román-magyar kereskedelmi egyezmény módosítása érdekében augusztusban ismét tárgyalások kezdődnek

Bucuresti. A június 1-én életbe lépett román-magyar új fizetési egyezmény, amely megszüntette a pengő szabadforgalmát, a gyakorlatban nem vált be teljes mértékben, és így újabb tárgyalások váltak szükségessé. Ugyanekkor felmerült a szüksége a román-magyar kereskedelmi egyezmény módosításának is.

Értesülésünk szerint felmerült az a terv

is, hogy a román-magyar kereskedelmi egyezményt felmondják, erre azonban aligha kerül sor, mert illetékes körök azt remélik, hogy sikerül az egyezmény felmondása nélkül is kiküszöbölni a felmerült nehézségeket. A román-magyar gazdasági tárgyalások, információink szerint, augusztus hónapban megkezdődnek.

Nem nyugdíjpénztárt, hanem

Segély- és biztosító pénztárt létesítenek a kereskedők és iparosok számára

A közelmúltban már megemlékeztünk arról, hogy a kormány előkészíti a kereskedők és iparosok segély- és nyugdíjpénztára megszervezését. A nemzetgazdasági minisztérium már ki is nevezett egy bizottságot azzal a feladattal, hogy megszervezze az erről szóló törvény tervezetét. A bizottságban több érdekelt szakmai szervezet képviselője foglal helyet. A tanácskozások során különböző tervek merültek fel. Az egyik javaslat szerint nyugdíjpénztárt létesítenének, amelynek az összes kereskedők és iparosok kötelezően tagjai lennének és, amely kötelező módon folyósítaná a nyugdíjakat. A nyugdíjpénztár jövedelmét a különböző szubvenciók, valamint a tagok által fizetendő illetékek képeznék. Más javaslat szerint pedig az új

intézmény inkább segélypénztár, mint nyugdíjpénztár jellegével bírna.

A bizottság végül is többségében segély- és biztosító pénztár megalapítása mellett foglalt állást. Így tehát az új intézmény segélyeket folyósít majd szükség esetén tagjai számára, ha ezek betegek, munkaképtelenek vagy nélkülöznek.

Az új intézménynek egy külön biztosítási osztálya lesz, amelybe azonban a beiratkozás nem lesz kötelező. Ez az osztály egyelőre kísérleti jelleggel bír. Egyelőre az intézménynek nem lesz hivatalos jellege és a kereskedelmi és iparkamarák szövetsége égisze alatt működik majd. Az intézmény központja Bucurestiben lesz és minden kereskedelmi és iparkamara mellett fiókja működik.

ÁRFOLYAMOK

Augusztus 3-án

Devizák és effektív külföldi pénzek hivatalos árfolyamai a Banca Nationala jegyzése szerint, 38 százalékos felárral: egyiptomi font 687.24—701.04, németalföldi forint 74.80—76.18, belgas 23.05—23.53, dán korona 29.88—30.50, finn márka 2.98—3.05, escudo 6.14—6.27, angol font 670—683.70, olasz lira 7.172—7.172, dollár 136.21—138.97, norvég korona 33.67—34.36, francia frank 3.73—3.93, cseh korona 4.77—4.87, svéd korona 34.57—35.26, eszt korona 36.48—38.60, palesztinai font 670.68—684.48, zloty 25.73—26.29, svájci frank 31.19—31.76.

Harmincnyolc százalékos felár nélkül: egyiptomi font 498—508, németalföldi forint 54.20—55.20, drachma 0.99 (1.05)—1 (1.07), dinár 2.898—3.05, birodalmi márka 38—39, belgas 16.70—17.05, pengő 25 (26.50)—27, angol font 485.50—495.50, olasz lira 5.1966—5.1966, dollár 98.70—100.70, francia frank 2.70—2.85, cseh korona 3.46—3.53, lewa 1.24—1.30, palesztinai font 486—496, zloty 18.65—19.05, svájci frank 22.60—23.05.

Paritás: egyiptomi font 826—389, németalföldi forint 67.20, drachma 2.47, dinár 2.933, birodalmi márka 39.825, belgas 16.737, pengő 29.24, dán korona 44.803, finn márka 4.21, török font 78.99, escudo 7.396, angol font 813.598, peeza 32.258, olasz lira 5.198, dollár 98.741, norvég korona 44.803, cseh korona 3.357, illetve 4.128, lewa 1.208, svéd korona 44.803, palesztinai font 813.598, zloty 18.753, osztrák schilling 23.52, svájci frank 21.11, illetve 23.89.

Hivatalos aranyárfolyam: angol aranyfont 1118 lei, Napoleon-arany 886 lei.

Szabadforgalmu devizaárfolyam (augusztus 1-én): cseh korona 4.92—4.94, pengő 26.25—26.35.

Behozatali középárfolyam (38 százalékkal): Amsterdam 85.84, Páris 5.141, Zürich 38.80.

Értéktőzsde: A piac minden vonatkozásban gyenge, a kötések száma csökkenőben. Hivatalos árfolyamok: Renta stabilizárii 64, 63 és háromnegyed, Renta desvoltárii 63 és egynegyed, 62 és háromnegyed, 63, Renta consolidárii 44, 43 és háromnegyed, ötnyelcad, 43.85, Renta expropriárii 65, Renta consolidárii 1922. évi 28 és háromnegyed, Impr. refacerii 71, Urbane Bucuresti 5 százalékos, új 64 és egynegyed, egynyolcad, B-ca românească 602, 604, 602, B-ca de credit român 445, Credit Industrial 850, Resita 565, 67, 70, 73, 72, Mica 1425, 450, 455, 460, 465, 470, 472, Letea optate 875, 883, Astra Română 1000, 1007, 1000, 995, Creditul Minier 201, 82, Steaua Română 395, Petrol Românesc 445, 50, Clădirea Românească 325.

Terménypiac: Csikágóban ismét kisebb áresés mutatkozik új búzában, mint a tengeri árak terén. Belföldön a piac csendes. Buza 78—80 kilós áru azonnali átadásra Constantában 43.750 leiért cserélt gazdát. „A livrer” 42.500 lei.

= Engedélyezik az olajpogácsák gyenge devizájú országokba való kivitelét. A Banca Nationala július 5-ikén rendeletet adott ki, melynek értelmében úgy intézkedett, hogy az olajmagvak és olajpogácsák csak nemes és szabad devizákkal rendelkező országokba szállíthatók. Ezt az intézkedést a Jegybank most módosította és engedélyt adott arra, hogy a bucurestii és galatii gyárakból származó olajpogácsákat gyenge valutájú országokba is exportálják. A szállítmányokhoz mellékelni kell a pénzügyminisztérium ellenőrinek láttamozását.

= Behozatali engedélyek meghosszabbítása. Az új külkereskedelmi rendszer alkalmazásával kapcsolatosan a pénzügyminisztérium körrendeletet küldött a vámhatóságokhoz, a rendszer gyakorlati végrehajtását illetően. A rendelkezés — a már ismertetett rendelet törvény értelmében — a behozatali engedélyek érvényességéről intézkedik. Az ipari vállalatok számára szükséges gépek és felszerelési berendezések behozatalára vonatkozó behozatali engedélyek, ha azok július 11-én még érvényesek voltak, kibocsátásuktól számított három hónappal meghosszabbíthatók. Ezeknek érvénye tehát kilenc, illetve tíz hónap, ha a vámok részéről közvetlenül is engedélyezhető egy hónapos hosszabbítást is figyelembe vesszük. A „K” betűvel jelölt, kompenzációs uton behozható árucikkekre vonatkozó importengedélyek érvénye nem hosszabbítható meg.

Aradi szülők köszönete a milovai gyermeknyaraltatási akció vezetőségének

Hetvennégy szegénysorsú szülő, akiknek gyermekei az állam kebelében működő, de az egészségügyi minisztérium védnöksége alatt álló Milova—milovai egészségügyi különítménynél nyaralt, hála köszönetet mond mindazoknak, akik hozzásegítették gyermekeiket a nyaralás lehetőségéhez és őket annyira kitűnő bánásmódban részesítették. Elsősorban köszönetet mondanak Văntian Traian dr.-nak, aki ideiglenesen a városi főorvosi hivatal élén állt és ebben a minőségében megszervezte a szegénysorsú gyermekek nyaraltatását. Köszönetet mondanak mindazoknak is, akik anyagi áldozatokkal és emberi szeretettel hozzájárultak ehhez a nemes és humanisztikus célt szolgáló működés megszervezéséhez. Hálával telt elismeréssel adóznak ezenkívül Sanduju cicir-i iskolaigazgató-tanító, strajerparancsnoknak, Haiduc tanítónak, Lipovan Corneliának, valamint feleségének, Lipovan Silviának, Milovaközség előjáróinak, Ganea Ielkésnek, Corneanu községi bírónak, Krausz N., a Mairovitz-fátelep vezetőjének, továbbá Sârbul Svetozar és Branciska kereskedőnek, valamint Sirian tanítónak és mindazoknak még, akik elősegítették a szegény gyermekek nyaraltatását.

Özv. Popovics Szilárdné, szül. Csipkay
Ida szerető neje a maga, úgy az alólírotak, valamint számos rokon, ismerős és barátai nevében is mélyen megtört szívvel, szomorúan jelenti a felejtethetlen jó férj, unokatestvér, sógor, nagybácsi, rokon, barát és jó kolléga;

Popovics Szilárd

C.F.R. főtisztviselő

f. évi augusztus hó 2-án, éjjel 11 órakor életének 45-ik s boldog házasságának 18-ik évében, hosszas szenvedés után a Mindenható rendelkezéséhez képest történt gyászos elhunytát.

Az Istenben boldogult földi maradványai f. hó 4-én, délután 7 órakor fognak a Pomenirea (Alsótemető-i) kápolnából a görög keleti szerb egyház szertartásai szerint az ugyanottani temetőben lévő családi sírkertben örök nyugalomra helyeztetni.

Áldás és béke poraira!

Arad, 1938. augusztus 3-án.

Özv. Demeter Lajosné szül. Popovics
Lila, özv. Gyuricsin Antalné szül. Popovics Miléna nagynénjei: Antonescu Camilné szül. Demeter Olga, Milosevity Iulka unokatestvérei: özv. Dobra Lajosné szül. Csipkay Vilma, Csipkay Imre, Loerischer Marcel és neje szül. Csipkay Jolán, Victoris Rudolf és neje szül. Csipkay Gizella, özv. Csipkay Gáspárné szül. Brummer Katalin sógor és sógornői, ugyancsak az összes unokahugai és öccsei nevében is.

Succesorii lui **Emeric Varga** „STA-MARGARETA” prima cea mai mari întreprindere de înmormântări de ga. a. Arad, Str. Braila No. 4 (Palatul Minorilor). Serviciul de noapte în curie.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, AUGUSZTUS 4.

București, 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek. A következő szerzők művei: R. Strauss, Lehár, Rimski-Korsakov, Thomas. Utána háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.15: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.25: Déli hangverseny. A Vasile Julea-zenekar szórákkoztató hangversenye. Műsor: Zeller, Dendrino, Vasilescu. 14.15: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. A fuvolaszólt M. Simionescu adja elő. 15.20: Közlemények. Idegen aktualitások. A rádióval kapcsolatos kérdések. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Tánczene gramofonlemezek. 20.05: Mihai Scheel énekhangversenye. Műsorán a következő zeneszerzők műveiből szerepelnek részletek: Schumann, Brahms, Kurschmann, C. Loewe. 20.30: Rádióegyetem. Ionescu Virgil előadása. 20.45: R. Strauss művei. Gramofonlemezek: Urhatnám polgár Szerenád. Imigyen szóla Zarathustra. Arabella. Halál és megdicsőítés. Rózsavag. 22.30: Hírek. Sport. 22.45: A Ionel Giurgea-zenekar hangversenye a „Modern” étteremből. 23.45: Hírek a külföldre német nyelven.

Budapest I, 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Jókai és a növényvilág. Irta Hamvas József. (Felolvasás.) 11.45: Gyógyítható-e a féltékenysé? Irta Nagy Dániel (Felolvasás.) 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05: Hanglemezek. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30: A 2. honvédelmi lovagrezend zenekara. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 16: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 17.15: Nyári háztartási tanácsok. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Szent Domonkos. Horváth Béla előadása. 18.30: A rádió szalonzenekara. 19.30: Utazás a Kongón. Irta Pély Zia. (Felolvasás.) 20: Csorba Gyula és cigányzenekara. Közben kb. 20.15: Hírek szlovák nyelven. 21.15: A „Tannhauser” ismertetése. (I. és II. felvonás.) 21.30: A salzburgi ünnepi játékok keretében a „Tannhauser” közvetítése. (II. és III. felvonás.) A II. felvonás után

kb. 22.25: Hírek. 0-10: Közvetítés a Dunapalota-szállóból. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

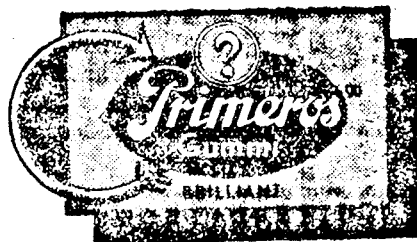
Budapest II, 19—19.25: A világ gazdasági nagyhatalma. 19.45: A „Tannhauser” ismertetése. 20: A salzburgi ünnepi játékok keretében a „Tannhauser” közvetítése. (I. felvonás.) 21.10: Hírek. 21.30: Tánclemezek.

PÉNTEK, AUGUSZTUS 5.

București, 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek. Műsor: J. Strauss, Csaiikovszki, Millöcker. Utána háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.15: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.25: Déli hangverseny. 14.15: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. Gramofonlemezek. A műsorban a következő zeneszerzők művei: Spontini, Martini, Scarlatti, Verdi, Bizet, Chabrier. RB: „Istenem adj szerencsét”. Hangjáték. RR. és RB: 15.20: Közlemények. A nap visszhangja. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Időszzerű tudományos kérdések. 19.17: Kamarazene. Részletek Haydn műveiből. (Gramofonlemezek.) 19.45: Th. Sibiceanu zongorahangversenye. Modern zene. 20.15: Rádióegyetem. Nicolae Iorga egyetemi tanár előadása. 20.30: A Costica Tandin-zenekar szórákkoztató hangversenye. Közvetítés a Luther-étteremből. 21.25: Puccini: „Manon Lescaut”, opera 4 felvonásban. A milánói Scala ének- és zenekarával. A zenekart vezényli: Molajoli. (Gramofonlemezek.) I. felvonás után (22—22.10) Hírek. II. felvonás után (22.50—23) Sport. 23.45: Hírek a külföldre francia és német nyelven.

Budapest I, 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Szent Mihály hegye Franciaországban. (Felolvasás.) 11.45: A napozás. (Felolvasás.) 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05: Marjay Erzsébet és Ligeti Dezső énekel. 20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30: Kurina Simi cigányzenekara. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 16: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 17.15: A rádió diákfelőrája: Bethlen Gábor. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Uray Margit magyar nótákat zongorázik. 18.30: Nyári zivatarok. 19: Az Országos Postászenekar műsora. 20.20: Sportközlemények. 20.30: Loósz József hegedül, zongorakísérettel. 21: Monti ezredes. Regényes hangjáték négy

A hegyekben — a tengeren én megvéd em

Állandó kísérője én legyek

részben. Irta Békés István és Balogh György. Utána kb. 23: Hírek, időjárásjelentés. 23.25: Farkas Jenő és cigányzenekara. 24: Hírek angol és francia nyelven. 0.30: Tánclemezek. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II, 19.55—20.15: Hajnal Anna és Keszi Imre verseiből adnak elő. 20.30—20.55: Soha szét nem nyíló függöny. Irta Révész Béla. 21: A rádió szalonzenekara. 22: Hírek. 22.20: Zenekari művek

Hol fordíttassa okmányait?

MITRA I. ALEXANDRU-nál!

dipl. jegyző és vizsgázott törvényszéki jegyző, hivatásos FORDÍTÓ, fordításokat eszközöl feleségével mellett a következő nyelvekből: Román, magyar, német, francia, angol, olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, holland, szerb, bolgár.

Arad egyedüli többnyelvű fordító irodája. — Információsroda. — Bejegyzett cég.

Arad, Bulev. Regele Ferdinand 5. Ceanadi Bank-palota. Másolásokat és levelezéseket vállal, cégek részére jutányos díjazás mellett.

Szegényeknek, munkanélkülieknek kedvezményt nyújt.

PÁVATAL: d. e. 9—1-ig, d. u. 3—7-ig.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden további ára 10 szög csupán 2 lei.

LEVELEZÉS

„Ciklámén” jellgére levél van. 4906

„Csakis komoly” várni fogom. 4905

ALKALMAZÁS

Jó bizonyítvánnyal rendelkező szobaleányt azonnalra keresek. Jelentkezni a házmesternél, Str. Moise Nicoară 12. 4886

Ügyvédi irodába kezdő gépirónó felvétetik. Cím a kiadóban. 4915

Keresünk azonnali belépésre lehetőleg trafikban jártas, kaucióval rendelkező nőt. Cím a kiadóban. 4912

Perfekt mindenek szakácsnő Timişoara-ra aug. 15-re keresek. Jelentkezni: Arad, Bul. Reg. Ferdinand No. 6., „Bárzava”-irodában. 4910

Perfekt román gépirónó hosszabb kereskedelmi gyakorlattal azonnal felvétetik. Irásbeli ajánlatok Rudolf Mosse hirdetőbe.

Keresek nyugdíjas, nem tulidós, gyermektelen házaspárt szabad lakással és fizetéssel nem fekvő beteg mellé. Cím: Tutungerie, Bul. Regina Maria 21. 4902

Ügyes varrónő házakhoz ajánkozik. Vidékre is megy. Címeket a kiadóba kérek. 4908

LAKÁS

6-7 szobás

kertes magánházat keresek bérebe a város belterületén.

Pontos címmel és árral ellátott ajánlatokat a kiadóba kérek. „Szeptember elsejére” jelígre.

Csendes, összkomfortos, modern és garáttálatlan tégnymentes 3 szobás lakást keresek. Lehetőleg magánházban a Piața Avram Iancu közelében. november 1-re. Címeket „Pontos fizető” jelígre a kiadóba kérek. 4954

Kiadó modern kétszobás, fürdőszobás, előszobás lakás. Piața Luptei 19. 4917

Kiadó modern 2 uccai földszintes lakás mellékhelyiségekkel. Érdeklődni lehet: Str. Constantinul 35. 4650

Cal. Radnei elején, új házban háromszobás, összkomfortos lakás szept. 1-re kiadó. Érdeklődni Cal. Radnei 19. alatt. 4889

Kiadó a belváros legforgalmasabb helyén egy, vagy két különbejárattal üres szoba. folyóvízzel. Irodának igen alkalmas. Cím a kiadóhivatálban. 4729

Új magánház kiadó 2 lakással, elő- és fürdőszobával. Str. Dorobantilor 51. 4911

Str. Greceanu 5. szám alatt négyszobás, erkélyes I. em. lakás nov. 1-re kiadó. Rézvehet a házfelújításhoz. 4903

Piața Cădețului 1. szám alatt kétszobás emeleti fürdő- és előszobás uccai lakás azonnal kiadó. Bővebbet a házfelújításhoz. 4904

Kétszobás, fürdőszobás lakás kiadó. Calea Saguna 26. 4907

ÜZLET

Vendéglőhelyiség újonnan renoválva, lakással, tekepályával, kerthelyiséggel Calea Radnei 90—92. alatt bérebeadó Érdeklődni Flora Iikörgyárban. 4897

VÉTEL-ELADÁS

Eladó egy „Lister”-féle 2 hengeres, 12 lóerős benzinnmotor, egy 3 lóerős benzinnmotor és kalapácsrendszerű szemes és csöves tengeri őrlőgépek. Brătii Burza S. A. vaskereskedés. Arad Telefon No 17—84. 4826

Irodaberendezés, íróasztalok, könyvszekrények, pultok, garderober szekrények, karosszékek olcsón eladók. Comisio biz. üzlet. Dacia-kávéház mellett. Telefon 26—07. 4901

Egy új modern kombinált szoba helyszüke most eladó, esetleg részben letétele is. Cím: Krebsz festőde, Bul. Regele Ferdinand 51. 4916

Egy díó francia hálószoba 5800. kombinált teliszoba recamierral és egy rollós iratszékény eladó

ADLER

biz.-üzletben, Str. Bratianu 2—4. 4914

KÜLÖNFÉLÉK

Haláleset

elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért ocska bútorokat, ruhaneműeket, ágyneműt, matracot, szőnyegeket, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket, festményeket, hangszereket, makulaturapapírt, ócskavasakat, padláshalmot. — Vásárolok lakásban és padláson heverő bármilyenféle felesleges holmit, ílm-omót stb. Vidékre is megyek. Címeket lakásomra, levelezőlap- vagy személyes hívás a házhoz jövek. Uoju-uoca ő.

Steiner Sándor.

Telefon 26-15.

Telefon 26-15.

Díonalók, ebédlők,

kombinált szekrény, íróasztalok, oszlopok, üstök, tölgy urli-zoba, antik ualó, bírdemayer üllögarn tura, tiogos seoretair, antik zezérnyek és válrinek nagy választékban.

Zalogkölcsonőket

„szvetünk. Előleglet adunk, zalog-céduláját ocsón josszaabijuk.

TEMPO bizományi üzlet,
Fischer Elz-palota.

Legújabb jelentéseink:

Runciman nyilatkozott Prágában

A jóakarát a legnehezebb problémák megoldását is lehetővé teszi

Prágába utazott az USA. berlini nagykövete

Prágából jelentik: Runciman lord szerdán délután felesége és Beta volt képviselő társaságában fél 3 órakor megérkezett a prágai Wilson-pályaudvarra. Üdvözlésére megjelent Newton prágai angol követ, míg Benes elnök képviselőiben Smutny követ, szertartás főnök. Hodzsa miniszterelnök megbízásából Materna miniszteri tanácsos és a külügyminisztérium részéről pedig dr. Jina követ és végül Zenkel, Prága főpolgármestere. Ott volt a fogadtatásnál a szudetanémet párt két vezető tagja: dr. Kundt és Sebekovsky képviselő is. Üdvözölte a pályaudvaron Runcimant két munkatársa is, akik repülőgépen már kedden érkeztek meg. Megjelentek a prágai angol kolónia tagjai és a sajtó, valamint a külföldi lapok munkatársai. Délután hat órára Runciman az újságírókat az Alcron-szállodába sajtófogadtatásra hívta meg.

A prágai légkörrel a lapok külföldi tudósítói ezeket írják: Csehszlovákiában nem fogadják azzal az egyöntetű bizalommal Runciman küldetését, amilyent ez a nagyjelentőségű kísérlet megérdemelne. A fordulat ugyanis tulságosan gyorsan jött a cseh közvélemény számára, amely még ma sem látja tisztán a helyzetet. A csehi politikai pártok és a közvélemény nem vette ugyanis tekintetbe azt, hogy a nemzetiségek képviselőivel folytatott eddigi tárgyalások zsákutcába jutottak és semleges közvetítő nélkül most már csak bonyodalmakra és különféle viszályokra vezethetnének. A csehszlovák lapok örömmel üdvözlék Runciman érkezését, de kesernyén megjegyzik, hogy ez a küldetés nem vet jó fényt az ország vezetőinek presztízsére. Sűrűn bukkann fel tiltakozás az esetleges népszavazás terve ellen, valamint az ellen is, hogy Csehszlovákia felmondja a francia és a szovjet szerződést. A nemzetiségi csoportok bizalomteljes várakozással néznek Runciman küldetése elé. Ugy látják a helyzetet, hogy abban az esetben, ha Runciman ténylegesen tájékozódni fog és ha megismeri a nemzetiségek kívánságait, akkor ez számukra csak kedvező lehet.

Lord Runciman szerda délután hat órakor fogadta a sajtó képviselőit, akik előtt röviden vázolta célkitűzéseit. Megállapította, hogy nem kereste a megbízatást, hanem az angol kormány kérte fel ennek elvállalására.

Negyvenéves közéleti tevékenysége — mondotta a lord — azt a tapasztalatot eredményezte, hogy a jó-

akarát a legnehezebb problémák megoldását is lehetővé teszi. Eppen ezért a maga részéről a tárgyaló felektől is jóakaratot kíván. Tanulmányozni óhajtja a megoldandó kérdéseket és reméli, hogy megfelelő támogatásban s jóakaratu együttműködésben lesz része.

— Nem vagyok ellensége senkinek, barátja vagyok mindenkinek, — hangsúlyozta a lord — aki még hozzáfűzte nyilatkozatához, hogy időről-időre tájékoztatni kívánja a nyilvánosságot, de felkérte az újságírókat: ne tegyenek fel kérdéseket, mert azokra nem válaszolhat.

HODZSA MILÁN dr.
csehszlovák kormányelnök

Hugh Wilson, az Egyesült-Államok berlini nagykövete utasítást kapott kormányától, hogy utazzék Csehszlovákiába és a helyszínen tanulmányozza a csehszlovák kérdést. A nagykövet a rendelkezés alapján katonai attaséja kíséretében ma repülőgépen Prágába utazott. A nagykövet, mint a német követelések alapos ismerője és Carl, az Egyesült-Államok prágai követe és a cseh álláspont referense rövidesen közös jelentést küldenek Washingtonba, hogy az amerikai kormány is kialakíthassa az ügyben végleges álláspontját.

Határsértést jelent a Német Távirati Iroda

A német távirati iroda újabb határsértésről tesz jelentést, amely csehszlovák részről történt. Ma reggel 6 órakor ugyanis két csehszlovák repülőgép jelent meg a határ közelében levő Glas németországi városa felett. A cseh repülőgépek száz méter magasságra emelkedtek le a város felett és így tisztán volt látható a gépen a csehszlovák jelzés.

A lapok jelentései szerint a kormány megbízottai sikerrel tárgyalnak a magyar és lengyel kisebbségek megbízottjaival. A kormány sajtója szükségesnek tartja kihangsúlyozni, hogy a magyar és lengyel kisebbségek

követelései nem azonosak a szudetanémetek követeléseivel és ez a két nemzetiség sokkal kisebb arányú kedvezményeket kér, amelyeket a kormány teljesíteni is fog.

A kormányhoz közelálló sajtó azonban szükségesnek tartja hangoztatni, hogy a kormány egyforma elbánásban akarja részesíteni a Csehszlovákiában élő összes nemzetiségeket, tekintet nélkül számukra. Egyforma jogokat biztosít a kormány valamennyi csehszlovák állampolgárnak, akár az államfenntartó két nemzetet, akár a kisebbségek bármelyikéhez tartozik.

A szovjet hadsereg elsáncolta magát

Tokióból jelentik: A koreai hadsereg főparancsnoksága sajtónyilatkozatában közölte, hogy a szoviet haderő szerda reggel beszüntette a további támadásokat és a japán hadállásoktól egy kilométernyire elsáncolta magát. A szovjetcsapatok kiűrtették a csankkufengi magaslatokat is.

Páris. Bonnet külügyminiszter ma kihall-

gatáson fogadta a párisi orosz nagykövetet. Az orosz diplomata — a francia estilapok szerint, állítólag — kijelentette, hogy a hivatalos Szovjetoroszország távol áll az elmúlt napokban történt távolkeleti fegyveres incidensektől és azokról nyilatkozatot nem ad.

Győzelmet jelentenek a nemzetiek és a köztársaságiak is

Salamancából jelentik: Tegnap késő este a nemzeti csapatok főhadiszállása hivatalos jelentést adott ki, amely többek között a következőket mondja: A katalóniai fronton az Ebro folyótól északra a nemzeti csapatok előnyomulóban vannak, miközben jelentős mennyiségű hadianyagot zsákmányoltak. Espanyá a nemzeti csapatok véres küzdelem után előnyhöz jutottak, miközben a köztársaságiak 278 halottat visszahagyva, feladták állásaikat. A halottak legnagyobb része tiszt.

Az Ebrotól délre a köztársaságiak nagy veszteségeket szenvedtek és kénytelenek voltak négy állást kiüríteni. A légi harcok során hat köztársasági vadászgépet és három bombavető repülőgépet pusztítottak el a nemzeti csapatok.

A Havas távirati ügynökség jelentése szerint a köztársaságiak, akik Albarracin körületben nagy támadást kezdtek, újabb 15 kilométeres területét vették birtokukba.

Kizárták a külföldi zsidókat az olasz iskolákból

Az olasz közoktatásügyi kormány hivatalos közleményt adott ki, amelyben megtiltották a külföldi zsidó diákoknak, olasz tanintézetekben s főiskolákon való oktatását. Az 1938—39 tanévben az olasz iskolák akkor sem vehetnek fel külföldi zsidó diákokat, ha azok állandóan Olaszországban laknak.

Ongyilkosságot kísérel meg

Odeschalchi herceg volt menyasszonya

Budapest. Jelentették annak idején, hogy Odeschalchi Miklós herceg, Forgács Antal gróffal együtt megszöktetett tőzséris kastélyába két fiatal budapesti leányt: Bundás György zuglói szabómester 16 éves Klári nevű lányát és annak barátnőjét, Turóczy Klárit. Mint ismeretes, Forgács gróf egy nappal később bucsút mondott a társaságnak és ekkor Turóczy Mária is bűnbánóan visszatért Budapesten lakó szüleihez. A herceg egyedül maradt Bundás Klárijal, akinek az apja Tőzsérre utazott, ahol visszakövetelte leányát. Akkor úgy volt, hogy a herceg színésznővé képeztesse ki a fiatal leányt, amibe az apa is belenyugodott. Később aztán annak híre terjedt el, hogy Odeschalchi herceg feleségül veszi Bundás Klárit. Julius 28-án aztán a herceg mégis meggondolta magát és hazaküldte Budapestre a leányt, aki a herceg Akadémia-uccai palotájában szállt meg, míg a herceg titkára 5000 pengős váltót helyezett letétbe Bundás Klári számára. Bundás Klárit nagyon elkésértette ez a fordulat és hétfő reggel megmérgezte magát a herceg lakásán.

Beszállították az egyik kórházba, ahol magához térítették. Állapota nem volt súlyos és ezért innen szüleinek lakására vitték. A fiatal leány most is folyton azt hajtogatja, hogy színésznő akar lenni és karriert szeretne csinálni. A herceg már napok óta nincs Magyarországon, külföldre utazott nyaralni.

A romániai cionista szervezet közleménve

Bucurestiből jelentik: A romániai cionista szervezet végrehajtó bizottsága hivatalos közleményt tett közzé, amelyben helyesli a palesztinai zsidóság vezetőinek magatartását. A továbbiakban csatlakozik dr. Weizmann Chaimnak, a cionista világszervezet elnökének felhívásához, amelyben az biztatja a zsidóságot, hogy védje meg az építő munka elveit és a saját méltóságát.

A romániai cionista szövetség ugyanakkor azzal a kérelemmel fordul az ország cionistáihoz, hogy ne üljenek fel azoknak a riasztó és sokszor fantasztikus híreknek, amelyeket érdekelt hírforrások repítenek világgá.

Dopolavoro-fiókot állít fel Aradon a munkaügyi minisztérium

23 millió a román-munkások dopolavoro-tervére

Bucuresti. Ralea Mihai professzor, munkaügyi miniszter a minisztertanács elé terjesztette a dopolavoro-tervezetet, amelynek megvalósítására huszonhárommillió leit iktattak a minisztérium költségvetésébe. Az elosztás szerint négy millió leit a munkások sport- és turisztikai szükségleteire, hatmillió leit színházi célokra, négy millió leit munkáskönyvtárak létesítésére, hárommillió leit munkászenekarok és énekkarok létesítésére fordítanak, míg kétmillió lei mint előre nem látott kiadás szerepel.

A dopolavoro központja Bucurestiben lesz, míg Timisoaran, Resitan, Aninan, Aradon, Oradeán, Petrosaniban, Lupeniban, Campinában, Moreniban, Ploesti, Galati, Braila, Constanta, Bacau, Iasi, Cernauti és Chisianu városokban fiókokat állítanak fel a dopolavoro minél tökéletesebb megszervezése céljából. A minisztertanács hozzájárult Ralea munkaügyi miniszter tervezetéhez.